

73486

ZAKONI IN UREDBE

XXXV. ZVEZEK

Zakon
o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata,
srebra in platine

z
uredbo
za izvrševanje zakona

Pravilnik
o teži in čistini zlatega denarja, ki se
mora žigosati

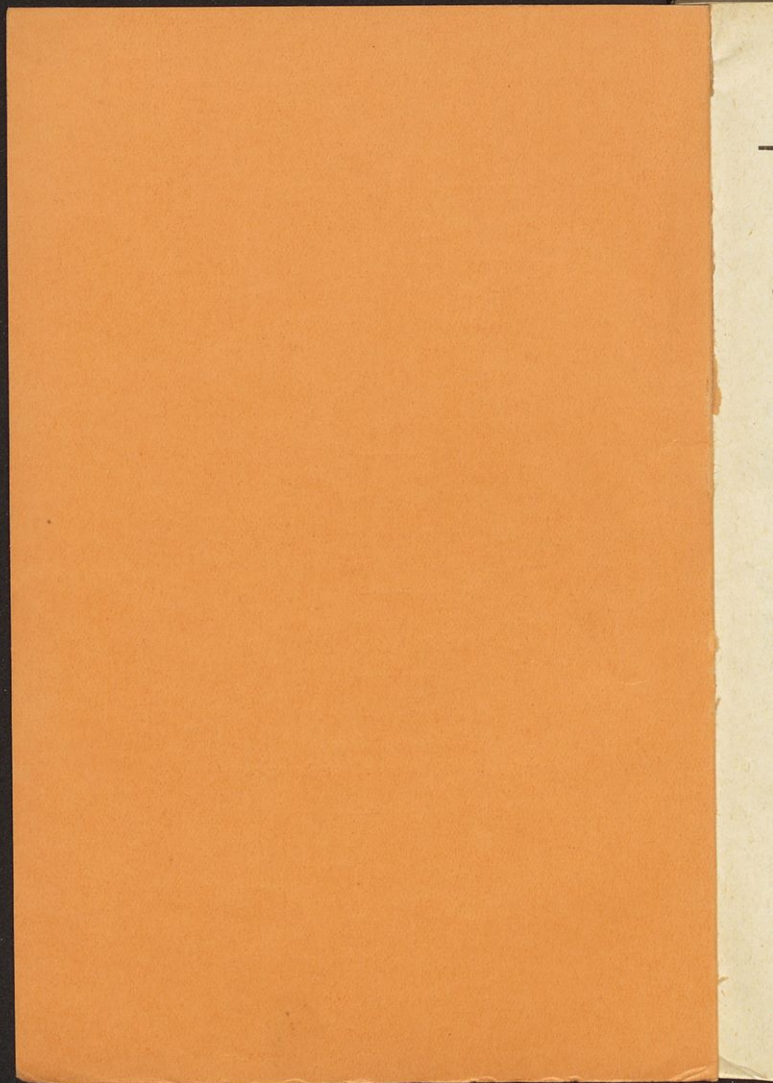
Žigovinska tarifa

Zbral in priredil
Pohar Robert
urednik „Služb. lista kr. banske uprave“

V Ljubljani 1934

Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani
(Predstavnik tiskarne O. Mihálek)

Zakoni in uredbe

XXXV. zvezek

Zakon
o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata,
srebra in platine
z
uredbo
za izvrševanje zakona

Pravilnik
o teži in čistini zlatega denarja, ki se
mora žigosati

Žigovinska tarifa

Zbral in priredil
Pohar Robert
urednik „Služb. lista kr. banske uprave“

V Ljubljani 1934

Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani
(Predstavniki tiskarne O. Mihálek)

73486

030015434

Vsebina

Stran

I. Zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine	1
Sestava izdelkov	1
Imenski žig	3
Predlaganje izdelkov v preizkušanje čistine in v žigosanje	4
Preizkušanje čistine in žigosanje	5
Žigovina	7
Izdelki, ki so oproščeni preizkušanja in žigosanja	7
Izvoz blaga	8
Proizvajanje in prodajanje	8
Izdelki iz neplemenitih kovin	10
Kazniva dejanja in kazni	11
Končne in prehodne določbe	15
II. Uredba za izvrševanje zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine	17
I. Obveznost za preizkušanje čistine in žigosanje iz- delkov	17
II. Sestava izdelkov	20
III. Imenski žigi	24
IV. Predložitev izdelkov na preizkušanje čistine	24
V. Preizkušanje čistine in žigosanje	26
Žigi za izdelke iz zlata	28
Žigi za izdelke iz srebra	28
Žigi za izdelke iz platine	29
Žigi za mešane izdelke	29
Žigi za izvoz	29

VI. Uvoz in izvoz izdelkov iz zlata, srebra in platine . . .	32
VII. Nadzorstvo nad proizvajalci in prodajalci, zastavljalnicami in dražbalnicami	33
VIII. Uradno pregledovanje obratov proizvajalcev in prodajalcev	35
Nadzorstvo nad zastavljalnicami	38
Nadzorstvo nad sodnimi prodajami izdelkov iz zlata, srebra in platine	42
Ostali državni in javni zavodi	43
IX. Izdelki iz neplemenitih kovin	44
X. Končne in prehodne določbe	45
A. Prejšnji žigi za zlato	45
B. Prejšnji žigi za srebro	46
Dodatek I. Navodilo za preizkušanje zlatih, srebrnih in platinskih zlitin	47
A. Metoda primerjanja	47
B. Kvantitativna analiza	
a) za zlato	50
b) za srebro	50
c) za platino	50
Dodatek II. Postopanje pri žigosanju izdelkov iz zlata, srebra in platine	51
A. Splošne določbe	51
B. Označevanje posameznih vrst izdelkov iz zlata, srebra in platine	53
Dodatek III. Državni čistinski žigi	70
1. Izdelki iz zlata	70
2. Izdelki iz srebra	71
3. Izdelki iz platine	72
4. Mešani izdelki	73
5. Žig za izvoz	74
Dodatek IV. V bodoče neveljavni državni čistinski žigi	74
A. Za zlato	74
B. Za srebro	75

III. Pravilnik o teži in čistini zlatega denarja, ki se mora preizkušati glede čistine in žigosati . . .	77
IV. Tarifa za pobiranje žigovine in ostalih pristojbin za mere in dragocene kovine	79
I. Žigovina	80
Mere in priprave za merjenje dolžine in površine	80
Mere in priprave za merjenje tekočin in suhih tvarin	80
Steklenice in steklene posode za točenje alkoholnih pijač in mleka	81
Sodi	81
Uteži	82
Tehtnice	82
Plinomeri	83
Vodomeri	84
Taksometri	84
Tokomeri	84
Izdelki iz zlata, srebra in platine	86
II. Pristojbine	86
Preizkušnja sistema mer in merilnih priprav	86
Overitve in druge preizkušnje	87
Analize	88
Ležarina	88
III. Stroški strank ob poslovanju na mestu samem	88
IV. Drugi stroški in dolžnosti strank	90
V. Pobiranje žigovine in drugih pristojbin	90
VI. Oprostitve od plačevanja žigovine in pristojbin	91
VII. Popusti	92
VIII. Povračilo žigovine in drugih pristojbin	94
IX. Delovni čas uslužbencev	94
X. Končne določbe	95

I.

Zakon

o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine.*

Sestava izdelkov.

Člen 1.

Oni izdelki iz zlata, srebra in platine kakor tudi iz zlitin teh plemenitih kovin, ki se proizvajajo v državi ali uvažajo iz inozemstva ali dajo v promet ali imajo v zalogi ali naprodaj, ne smejo imeti manjše čistine, nego je najnižja čistina, določena s členom 2. tega zakona. Od tega se izvzemajo izdelki, naštetih v členih 17. in 18.

Člen 2.

Čistina zlata, srebra in platine se označuje v tisočinkah njih teže (X/1000).

Predpisana čistina je:

A. Pri izdelkih iz zlata:

Št. 1	950 tisočink (950/1000).
Št. 2	840 tisočink (840/1000).
Št. 3	750 tisočink (750/1000).
Št. 4	583 tisočink (583/1000).

* Objavljen v »Službenih novinah« z dne 10. julija 1928., št. 156/L. — Gl. »Uradni list« št. 253/70 iz leta 1928.

B. Pri izdelkih iz srebra:

Št. 1	950 tisočink (950/1000).
Št. 2	900 tisočink (900/1000).
Št. 3	800 tisočink (800/1000).

C. Pri izdelkih iz platine:

950 tisočink (950/1000).

Iridij, ki je v platini, se smatra za enakega platini.

Zlatniki, kovani v domačih kovnicah, imajo čistino 986¹/₉ tisočink (986¹/₉/1000).*

Člen 3.

Za zlitino (zmes) z zlatom se dopušča po navadi uporabljanje srebra in bakra; s srebrom bakra; s platino prav tako bakra. Dodajati se smejo izdelkom iz zlata, srebra in platine razen zgoraj naštetih kovin tudi druge kovine; vendar pa mora deklarirati v tem primeru stranka, ki predloži take izdelke v pregled, vse kovine, ki sestavljajo zlitino, če pozna njeno sestavo.

Dopustno je, sestavljati zlate izdelke z deli iz srebra ali platine, izdelke iz srebra ali platine z deli iz zlata; vendar pa morajo ostati ti deli v lastni barvi.

Izdelki iz zlata, srebra in platine se smejo sestavljati v poedinih primerih z navadnimi kovinami in obratno, vendar pa tako, da se dado izdelki iz zlata, srebra in platine lahko razpoznati od izdelkov iz navadnih kovin. Za to spajanje se uporabljajo žeblički, ključice in vijaki. V posebnih primerih se sme dopustiti tudi spajanje s kositrom (cinom).

Druge tvarine (zamazka, malec, smola, klej in temu podobno) smejo biti v zvezi z izdelki iz plemenitih

* Zadnji odstavek je bil dodan členu 2. z zakonom z dne 30. oktobra 1931., št. 6757, objavljenim v »Služb. nov.« z dne 9. nov. 1931., št. 262/LXXXI/561 (»Služb. list« št. 567/75 iz l. 1931.).

kovin samo tako, da jih je mogoče v njih zapaziti ali razpoznati. Izjeme od tega so dopustne samo takrat, kadar to zahteva tehnična potreba.

Izdelki iz srebra, pozlačeni ali prevlečeni z zlatom (dublirani, platirani), se smatrajo za srebro. Plast pozlate ne sme biti tolika, da se zaradi tega ne bi mogla na kamenu preizkusiti čistina srebra. Poedine vrste izdelkov se smejo z naredbo izvzeti od te določbe.

Okraski iz zlata, srebra in platine na izdelkih iz navadnih kovin se smatrajo za izdelke iz zlata ali srebra ali platine, če se navadna kovina razpozna od njih in če se dado mehanično lahko ločiti.

Izdelki, ki po svoji sestavi ne ustrezajo zgoraj navedenim določbam, se ne smejo uvažati iz inozemstva, proizvajati v državi, dajati v javni promet in tudi ne prodajati.

Člen 4.

Spojilo (leum) za spajanje izdelkov mora imeti najmanj 400/1000 čistega zlata, za spajanje srebrnih pa najmanj 550/1000 čistega srebra.

Za spajanje se ne sme uporabljati spojila več nego ga je treba.

Imenski žig.

Člen 5.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, ki se proizvajajo v državi, morajo biti opremljeni z uradno odobrenim znakom (žigom) proizvajalčevega imena ali imena tvornice, tako zvanim imenskim žigom.

Prepovedano je, postavljati na izdelke iz zlata, srebra ali platine razen imenskega žiga druge znake, ki bi bili podobni domačim ali inozemskim državnim čistinskim žigom.

Predlaganje izdelkov v preizkušanje čistine in v žigosanje.

Člen 6.

Izdelki iz zlata, srebra in platine se morajo glede stopnje čistine in izdelave (člena 2. in 3.) preizkusiti in žigosati.

Člen 7.*

Če je proizvodnja domače, se morajo predlagati izdelki, opremljeni z imenskim žigom, v preizkušanje čistine in v žigosanje s pismeno prijavo, v kateri je treba navesti vrsto, številko in težo v gramih in čistino blaga. Ta prijava je oproščena kolka. Če se uvažajo zlati, srebrni in platinski izdelki iz inozemstva, **velja za prijavo carinska deklaracija.**

Domači izdelki se predlagajo v preizkušanje in v žigosanje, še preden se pobarvajo, v kislini izkuhajo ali polirajo; vendar pa mora biti stopnja njih izdelave taka, da ne morejo nastopiti, ko so bili ožigosani, v nadaljnjem obdelovanju nikakršne izpremembe v njih sestavi in da ostaneta čistinski žig in imenski žig jasna in razločna.

V opravičenih primerih se smejo sprejemati v preizkušanje čistine in v žigosanje tudi popolnoma dovršeni izdelki, če je tehnično mogoče, izvršiti preizkus dovolj točno.

Člen 8.

Žigosani izdelki, ki se znatno izpremene ali predelajo, se morajo predložiti iznova, da se preizkusi njih čistina in da se žigosajo.

* S polkrepkim tiskom je v 1. odst. tega člena navedeno novo besedilo po § 1. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine, objavljenega v »Služb. nov.« z dne 10. junija 1930., št. 128/XLIX/268.

Člen 9.*

Nežigosani izdelki iz zlata, srebra in platine, ki bi se hoteli dati v javni promet ali naprodaj (po proizvajalcih, popraviljalcih, prodajalcih, zastavljalnica, dražbenih zavodih, komisijskih obratovalnicah i. dr.), spadajo pod preizkušanje čistine in pod vse, kar predpisujejo določbe tega zakona.

Prednje določbe veljajo za nežigosane ali izpremenjene in predelane izdelke tudi takrat, kadar so po izvoru zasebna svojina.

Preizkušanje čistine in žigosanje.

Člen 10.

Čistina se preizkuša po navadi s preizkusom na kamenu; s tem preizkusom se ugotovi približna točnost čistine. Če pokaže ta preizkus nedvomne in zanesljive rezultate, se lahko opusti preizkus v ognju ali z drugim točnejšim preizkušanjem. Če se pokažejo rezultati preizkusa na kamenu za dvomne, se izvrši preizkus v ognju ali na drug popolnejši način, ne da bi se stranka obvestila o tem.

Člen 11.

Ko se preizkuša čistina na izdelkih iz zlata in srebra, zlasti pa na onih, ki se predlože, preden se pobarvajo in v kislini izkuhajo, se smejo dopustiti v izjemnih primerih odstopki, in sicer: pri izdelkih iz zlata največ 3, pri izdelkih iz srebra pa največ 5 tisočink. Pri izdelkih, katerih deli so sestavljeni s spojilom, pa se sme dopustiti, če se je uporabila najpotrebnejša količina spojila, odstopok še 5 tisočink.

Člen 12.

Če stranka ne bi bila zadovoljna z oceno kontrolnega urada, sme zahtevati, da se preizkus ponovi. Če pa tudi

* Prejšnji drugi odstavek tega člena je bil razveljavljen s § 2. zakona, navedenega v pripombi k čl. 7.

po tem drugem preizkusu zopet ne bi bila zadovoljna, zapečatita urad in stranka skupno dotični košček zlitine ter ga pošljeta v pregled osrednji upravi za mere in dragocene kovine.

Ocena osrednje uprave je dokončna.

Če se ugotovi z dokončnim preizkusom, da se je pritožila stranka neupravičeno, jo zadenejo stroški tega končnega preizkusa.

Člen 13.

Na izdelke, o katerih se ugotovi, da imajo čistino, predpisano s členom 2., in da ustrezajo določbam člena 3. tega zakona, udari kontrolni urad državni žig.

Oblika žigov, ki morajo biti drugačni za domače in drugačni za inozemske izdelke, se predpiše z naredbo. Prav tako se predpiše z naredbo, na katere dele izdelkov naj se udarjajo žigi.

Člen 14.

Izdelki, ki so tako drobni ali katerih sestava je taka, da ne prenesejo nikakršne oznake, se preizkušajo glede čistine, toda nanje se ne udarjata imenski žig in čistinski žig. Za take izdelke se predpiše z naredbo, kako naj se overavlja stopnja njih čistine.

Člen 15.*

Če se ugotovi, da nimajo izdelki, ki jih je predložila stranka v preizkus, čistine, deklarirane v prijavi, se žigosajo z žigom nižje čistinske stopnje.

Izdelki, ki nimajo najmanjše čistine, predpisane s členom 2., toda pri katerih znaša ugotovljena čistinska stopnja nad dve sto tisočink (200/1000) ali s katerih ne bi bilo mogoče odpraviti onega, kar nasprotuje zakonskim določbam, navedenim v členu 3., ali s katerih ne bi

* Temu členu je bil s § 3. zakona, navedenega spre-daj v pripombi k čl. 7., dodan tretji odstavek, čigar besedilo je tu navedeno s polkrepkim tiskom.

hotela stranka odpraviti kaj takega, se stolčejo in se vrnejo v takem stanju onemu, čigar so.

Veliki in mali cesarski avstrijski zlatniki se žigosajo samo tedaj, če znaša njih čistina 986/1000. Prav tako se sme žigosati tudi zlati turški denar, ki se uporablja za nakit, če znaša njegova čistina najmanj 750/1000. Ako v pregled in žigosanje predloženi denar ne bi imel poprej določene čistine, se mora stolči in v tem stanju vrniti onemu, čigar je. Težo denarja, ki se mora žigosati, predpiše minister za trgovino in industrijo s pravilnikom.

Žigovina.

Člen 16.

Za preizkušanje čistine in žigosanje izdelkov iz zlata, srebra in platine se pobira žigovina, po potrebi pa se pobirajo tudi ostali manipulacijski stroški po tarifi, ki jo predpiše minister za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom za finance.

Plačevanja žigovine, določene s tarifo, se ne sme nihče oprostiti.

Za sestavine iz drugih kovin in snovi kakor tudi za okovane kamene se žigovina ne računi.

Kako se pobira in obračunava žigovina in kako se povračajo manipulacijski stroški, predpiše minister za trgovino in industrijo s pravilnikom.

Izdelki, ki so oproščeni preizkušanja in žigosanja.

Člen 17.

Pod preizkušanje čistinske stopnje in pod žigosanje ne spadajo tile izdelki:

1. aparati, instrumenti, ki služijo neposredno za znanstvene ali medicinske namene, nadalje za obrtno ali industrijsko proizvodnjo;

2. denar vseh vrst, inozemski pa samo, če ni v ne-
ločljivi zvezi z drugimi izdelki;

3. svetinje, ki se kujejo v domačih državnih kovnicah;

4. izdelki, ki so popolnoma prevlečeni s posteklino (emailom), biseri ali čim drugim, kar je temu podobno;

5. predmeti starejšega izdelovanja, ki imajo znanstveno, umetniško, zgodovinsko ali kulturno-zgodovinsko vrednost;

6. samo oni okovi na kamenih, mozaikih, biserih i. dr., pri katerih je teža plemenite kovine neznatna;

7. vsi predmeti iz zlata, srebra in platine, ki so lažji od 1 grama.

Če prihajajo izdelki iz zlata, srebra in platine v državo začasno (kot tranzitno blago ali kot vzorci, ki se vračajo) ali če jih nosi kdo s seboj za svojo rabo, sme dopustiti minister za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom za finance oprostitev od žigosanja proti potrebnemu jamstvu, da ne pridejo dotični izdelki v trgovinski promet.

Industrijski proizvodi, ki se izvažajo v inozemstvo in puščajo tam začasno, da se dokončno obdelajo, so oproščeni žigosanja samo ob opreznostnih ukrepih, ki se predpišejo s pravilnikom ministra za trgovino in industrijo.

Izvoz blaga.

Člen 18.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, pripravljene za izvoz, so oproščeni žigosanja in torej tudi preizkušanja čistine in ostalih določb tega zakona. Pogoji in opreznostni ukrepi, ob katerih se dopuščata izdelovanje in promet takih izdelkov, se predpišejo s pravilnikom ministra za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom za finance.

Proizvajanje in prodajanje.

Člen 19.

Proizvajalci, popraviljalci in prodajalci izdelkov iz zlata, srebra in platine, prav tako pa tudi javne in

zasebne zastavljalnice in komisionarji, ki imajo te izdelke naprodaj ali v zalogi, spadajo pod nadzorstvo pristojne kontrole dragocenih kovin. Te kontrole pošiljajo svoje organe v delavnice in trgovine, da tam opravljajo uradne preglede.

Ob teh pregledih se morajo kontrolni organi uverjati, ali se zgoraj omenjeni proizvajalci, popravljalci, prodajalci, zavodi itd. povsem ravnajo po predpisih tega zakona in po naredbah, izdanih na njega podstavi. Kako naj se vrši to pregledovanje, se predpiše z naredbo ministra za trgovino in industrijo.

Člen 20.

Proizvajalci, popravljalci, prodajalci, zavodi itd., naštetih v členu 19., morajo razen tega, da so dobili dovolilo od pristojnega oblastva ali pristojne naprave, prijaviti kontroli dragocenih kovin najmanj 10 dni prej, da začno obratovati, ter ji obenem naznaniti kraj, v katerem je njih delavnica ali lokal, kjer se prodajajo izdelki. Prav tako morajo obvestiti omenjeni urad tudi o izpremambi kraja ali lokala najkasneje v 14 dneh od dne, ko se je selitev izvršila ali se je obratovanje ustavilo.

Če obrat prestane, morajo vrniti pristojni kontroli dragocenih kovin svoj imenski žig.

Trgovci z mešanim blagom, t. j. oni trgovci, ki prodajajo poleg drugega blaga z dovolitvijo obrtnega oblastva tudi izdelke iz zlata, srebra in platine, morajo imeti te izdelke v posebnem oddelku, ki ga je mogoče lahko videti.

Člen 21.

Krošnjarijenje z izdelki iz zlata, srebra in platine je strogo prepovedano.

Razstavljanje in prodajanje izdelke iz zlata, srebra in platine na sejmih imajo pravico oni, ki izpolnjujejo predpise člena 20. tega zakona in kolikor jim je to dopuščeno z določbami drugih zakonov.

Člen 22.

Zlato in pozlačeni srebrni izdelki, nadalje izdelki iz platine in izdelki iz srebra morajo biti v prodajalnicah in izložbah ločeni drugi od drugih. Pri pozlačenih srebrnih izdelkih se mora postaviti jasen napis: SREBRO.

Člen 23.

Proizvajalci, popraviljalci, prodajalci, zavodi itd. morajo imeti v svojih prodajalnicah na vidnem in dostopnem mestu slike državnih žigov in morajo dajati kupovalcem, če to zahtevajo, na vpogled ta zakon in pravila, izdana o njega izvrševanju.*

Člen 24.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, narejeni v inozemstvu, se smejo uvažati samo pri onih carinarnicah, ki jih odredi minister za finance na predlog ministra za trgovino in industrijo.

Postopanje ob uvozu izdelkov iz zlata, srebra in platine predpišeta sporazumno minister za trgovino in industrijo in minister za finance.

Izdelki iz neplemenitih kovin.

Člen 25.

Izdelki iz neplemenitih kovin, toda plemenitim podobnih kovin, pozlačeni, posrebreni, dublirani, lakirani, nadalje predmeti, izdelani iz neplemenitih kovin, toda okrašeni z zlatom, srebrom ali platino, se smejo prodajati samo kot izdelki iz neplemenitih kovin.

Za izdelke iz neplemenitih kovin se smatrajo tudi izdelki, v katerih ne znaša količina plemenite kovine nad dve sto tisočink (200/1000).

* Besedilo zadnje vrste čl. 23. je izpremenjeno v smislu § 4. zakona, navedenega spredaj v pripombi k členu 7.

Ti predmeti ne smejo dobiti takšne oznake ali takšnega naziva, da bi jih bilo mogoče pogrešno smatrati za predmete iz zlata, srebra ali platine.

Nazivi in oznake teh izdelkov se predpišejo z naredbo.

Izdelki iz neplemenitih kovin se ne smejo toliko pozlatiti (z zlatom platirati, dublirati itd.), da bi se s tem preprečil preizkus na kamenu. Od te določbe se smejo izvzeti v poedinih primerih nekatere vrste izdelkov.

Če ima obrat v zalogi, v prodajalnicah in izložbah poleg izdelkov iz zlata, srebra in platine izdelke iz neplemenitih kovin ali prvim podobne, morajo biti spravljene ti poslednji v posebnih predalih, na katerih se morajo označiti z jasnimi napisi. Ti napisi ne smejo biti taki, da bi bilo po njih mogoče pogrešno smatrati te izdelke za predmete iz zlata, srebra ali platine.

Kazniva dejanja in kazni.

Člen 26.

Kdor:

1. neupravičeno uporabi državni čistinski žig ali druge znake, ki se določijo na podstavi tega zakona;

2. prenese vtisnjeni žig ali znak na drug izdelek iz zlata, srebra ali platine;

3. dá v promet ali naprodaj izdelek, na katerem se je izvršilo dejanje pod 2.; in

4. izpremeni izdelke iz zlata, srebra in platine, ki so bili žigosani, tako, da bi mogli, kolikor ne gre za izjeme, navedene v četrtem odstavku člena 3., skrivati v sebi druga tuja telesa, ki jih ni mogoče videti ali lahko razpoznati, se kaznuje v denarju do 3000 dinarjev ali z zaporom do treh mesecev.

Člen 27.

Kdor proizvaja, daje v promet ali naprodaj razen v izjemnih primerih, ki so navedeni v členih 17. in 18.

tega zakona, izdelke iz zlitine iz zlata, srebra ali platine z drugimi kovinami, ki ne bi imeli najnižje čistine, predpisane za izdelke iz zlata, srebra in platine (člena 1. in 11.), se kaznuje v denarju od 30 do 900 dinarjev, kolikor ne prehaja storjeno kaznivo dejanje v težje kaznivo dejanje, ki se preganja po kazenskem zakonu.

Člen 28.

Če se stori katero izmed kaznivih dejanj, označenih v členih 26. in 27., drugič, sme prepovedati pristojno oblastvo na predlog kontrolnega urada storilecu za nekaj časa, največ pa za tri leta, a če gre za ponoven povrat, tudi za vselej, proizvodnjanje in prodajanje izdelkov iz zlata, srebra in platine.

Člen 29.

Kdor opremi izdelke iz zlata, srebra ali platine protipravno s tujim imenskim žigom, se kaznuje v denarju od 30 do 900 dinarjev.

Člen 30.

Kdor:

1. proizvede izdelek iz zlata, srebra ali platine predpisane čistine, ki mu je treba preizkusiti čistino, pa ga ne dá preizkusiti in žigosati kljub določbi člena 6.;
2. dá naprodaj ali v promet izdelek iz zlata, srebra ali platine predpisane čistine, ki ni žigosan;
3. uvozi izdelek iz zlata, srebra ali platine, ne da bi ga bil dal preizkusiti in žigosati, se kaznuje v denarju od 30 do 900 dinarjev ali z zaporom do 30 dni.

Člen 31.

Zaradi vseh ostalih kaznivih dejanj, ki niso navedena v prednjih členih, ki pa bi se nanašala na to, da se ne izpolnjujejo ta zakon in naredbe, izdane na njega podstavi, se kaznuje storilec kaznivega dejanja v denarju od 30 do 500 dinarjev.

Člen 32.

Vselej, kadar gre za kazniva dejanja, označena v tem poglavju, se odvzamejo vse orodje in ves material kakor tudi izdelek kaznivega dejanja, neglede na to, čigavi so. S tem se ne kršijo pravice do odškodnine oseb, ki imajo do teh stvari zakonsko pravico.

Člen 33.

Lastniki, v katerih obratovalnicah bi se storila kazniva dejanja, naštetá v prednjih členih, ki jih niso storili sami osebno, nego so ta kazniva dejanja posledica njih malomarnega nadzorstva, se kaznujejo v denarju do 900 dinarjev.

Če ne vodi obratovalnice lastnik osebno, odgovarja za taka kazniva dejanja poslovodja. Da se denarna kazen pobere od poslovodje, za to jamči lastnik obratovalnice.

Člen 34.

Ko se odmerja kazen, se upoštevajo obtežujoče in olajšujoče okolnosti kakor tudi velikost koristi, ki se je hotela doseči s kaznivim dejanjem, ali škode, ki bi se prizadela z njim.

Člen 35.

Kazniva dejanja, navedena v členu 26. tega zakona, sodijo pristojna sodišča.

Člen 36.

Za postopanje ob prestopkih so pristojni:

1. policijske direkcije in uprava mesta Beograda;
2. mestne policijske uprave;
3. sreski načelniki in starešine sreskih ekspozitur;
4. policijski komisarji: obmejni, železniški, ladijski, v kopališčih, pri rudnikih in v ostalih krajih, kjer obstoje.

V vseh primerih morajo izposlovati pristojna oblastva strokovno mnenje kontrole mer in dragocenih kovin.

Zoper razzodbo pristojnega oblastva prve stopnje je dopusten priziv na velikega župana* v osmih dneh od dne, ko se je razzodba priobčila. Priziv se izroči onemu oblastvu, ki je razzodbo izdalo.

Pravico priziva na velikega župana* ima v istem roku tudi kontrola mer in dragocenih kovin, ki je vložila prijavo.

Člen 37.

Izdelki, ki so predmet kaznivega dejanja po tem zakonu, se obdrže pri kontroli mer in dragocenih kovin, dokler se ne izreče razzodba. Če se ne izreče, da jih je zapleniti v korist države, se spravijo v stanje, predpisano s tem zakonom, ali če se to ne dá izvršiti, se stolčejo in nato se vrnejo ali izdelki ali njih koščki zakonitemu lastniku, ki mora plačati poleg denarne kazni stroške za spredaj omenjeno delo. Povračilo teh stroškov se mora v razzodbi izreči.

Člen 38.

Pobrane kazni gredo v korist države.

Člen 39.

Pravica, preganjati kazniva dejanja iz člena 26. tega zakona, zastara v dveh letih, glede ostalih kaznivih dejanj pa v šestih mesecih.

Pravica, izvršiti kazen, izvzemši kazniva dejanja po členu 26. tega zakona, zastara v enem letu.

Člen 40.

Kazenske določbe tega zakona se uporabljajo tudi na ona kazniva dejanja, ki so bila storjena, preden je stopil v veljavo ta zakon, če razzodba še ni izrečena in če v dosedanjih zakonih ni ugodnejših določb za onega, ki je storil kaznivo dejanje.

* Sedaj na bansko upravo.

Končne in prehodne določbe.

Člen 41.

Pritožbe zoper odločbe kontrol mer in dragocenih kovin in kontrol sodov pretresa osrednja uprava za mere in dragocene kovine. Vsaka taka pritožba se izroči onemu uradu, ki je odločbo izdal, v 15 dneh od dne, ko se je določba prejela.

V odločbi kontrole mer in dragocenih kovin mora biti označen rok, v katerem se sme pritožba vložiti.

Člen 42.

Organi upravnih oblastev morajo dati kontroli mer in dragocenih kovin in njenim uslužbencem potrebno pomoč, če se ti ob izvrševanju kontrolne službe zaradi tega obrnejo nanje.

Člen 43.

Določbe tega zakona o izdelkih iz platine stopijo v veljavo dne 1. januarja 1930.*

Kljub členu 2. tega zakona se smatrajo do 1. januarja 1931.** za pravilne téle dosedanje čistinske stopnje:

A. Pri izdelkih iz zlata:

Št. 1	750 tisočink (750/1000).
Št. 2	583 tisočink (583/1000).

B. Pri izdelkih iz srebra:

Št. 1	900 tisočink (900/1000).
Št. 2	800 tisočink (800/1000).
Št. 3	750 tisočink (750/1000).

* Dan veljavnosti je bil izpremenjen z zakonom z dne 20. julija 1929., objavljenim v »Služb. nov.« z dne 30. julija 1929., št. 175/LXXIII (»Ur. list« št. 331/82 iz leta 1929.).

** Rok izpremenjen s § 5. zakona, navedenega spredaj v pripombi k čl. 7.

Ko pa mine prednji rok, se bodo sprejemali v pregledovanje in žigosanje samo izdelki s čistinsko stopnjo, predpisano v členu 2. tega zakona.

Člen 44.

Žigosanje, izvršeno po dosedanjih zakonih in po členu 43. tega zakona, obdrži popolno veljavnost tudi, ko stopi v veljavo ta zakon.

Člen 45.

Ko stopi ta zakon v veljavo, prešanejo veljati vsi posebni zakoni in predpisi o kontroliranju čistine zlata in srebra, ki obstoje v poedinih pokrajinah kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor tudi tar. post. 274. zakona o taksah z dne 30. marca 1911. z njegovimi izpremembami in dopolnitvami z dne 27. junija in 20. decembra 1921. in z dne 25. oktobra 1923.

Člen 46.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi čez 30 dni od dne, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Našemu ministru za trgovino in industrijo priporočamo, naj razglasi ta zakon, vsem Našim ministrom, naj skrbe za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 30. junija 1928.

Aleksander s. r.

Predsednik

ministrskega sveta

Velja Vukičević s. r.

Minister

za trgovino in industrijo

dr. M. Spaho s. r.

Videl

in pritisnil državni pečat

čuvar državnega pečata,

minister pravde

Mil. A. Vujičić s. r.

(M. P.)

II.

Uredba

za izvrševanje zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine.¹

Na osnovi § 81. ustave kraljevine Jugoslavije, členov 13., 14., 17., 18., 19., 24., 25. in 44. zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine z dne 30. junija 1928.,² zakona z dne 21. maja 1930.³ in zakona z dne 30. oktobra 1931.⁴ o izpremembah in dopolnitvah zakona o kontroli čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine ter točk 4. in 5. člena 3. zakona o osrednji upravi za mere in dragocene kovine⁵ predpisujem nastopno

u r e d b o.

I. Obveznost za preizkušanje čistine in žigosanje izdelkov.

Člen 1.

Določbe člena 1. zakona se nanašajo glede čistinske stopnje in sestave izdelkov (čl. 2. in 3. zakona) kakor

¹ »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 14. julija 1933., št. 131/XXXVII/378.

² »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. julija 1928., št. 156/L, »Uradni list« št. 253/70 iz l. 1928.

³ »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. junija 1930., št. 128/XLIX/268.

⁴ »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 9. novembra 1931., št. 262/LXXI/561, »Službeni list« št. 567/75 iz l. 1931.

⁵ Zakon z dne 30. junija 1928., »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. julija 1928., št. 156/L, »Uradni list« št. 251/70 iz l. 1928.

glede obveznosti za preizkušanje čistine in žigosanje (čl. 6. zakona) samo na tiste izdelke iz zlata, srebra in platine in na izdelke iz zlitin teh plemenitih kovin z drugimi kovinami, ki se proizvajajo doma ali uvažajo iz inozemstva, se dajejo v promet in se imajo v zalogi ali naprodaj.

Te določbe je uporabljati tudi za zlat in srebrn denar, ki služi za nakit ali okras, razen v primerih, naštetih v točki 2. člena 2. te uredbe.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, ki so v zasebni lasti, niso podvrženi preizkušanju čistine in žigosanju toliko časa, dokler se ne spravijo v prodajo ali ne dajo v promet (čl. 9., odstavek 1., zakona).

Palice iz zlata, srebra ali platine, zrnca (granalia), polfabrikati, dalje zlate, srebrne ali platinske niti, prediva in iz njih izdelano blago, niso podvržene določbam zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra ali platine.

Člen 2.

V smislu čl. 17. zakona so oproščeni preizkušanja čistine in žigosanja kakor tudi ostalih določb glede stopnje čistine in sestave nastopni izdelki:

1. aparati in instrumenti, določeni neposredno za znanstvene ali medicinske namene, dalje za obrtno in industrijsko proizvodnjo;

2. denar vseh vrst, inozemski pa samo, če ni v nerazdružni zvezi z drugimi izdelki.

Domači denar, kadar se uporablja za okrasek na izdelkih iz dragocenih kovin, in sicer neglede na to, ali je nanje trdno ali rahlo pritrjen, torej ni podvržen preizkušanju čistine niti žigosanju, ako se razločno vidi vsaj ena njegova plat. Deli, ki so v zvezi s takim denarjem in so izdelani iz dragocenih kovin, so podvrženi preizkušanju čistine in žigosanju. Inozemski denar se sme oprostiti žigosanja samo, če je z izdelki v takšni zvezi, da ga je lahko odločiti. Za lahko ločljivo (rahlo) velja zveza takrat, kadar je denar vdelan ali z vijaki ključicami ali z žeblički ali pa s spojilom iz kositra pritrjen

na drug izdelek. Inozemski denar, ki je v trdni, nerazdružni zvezi z drugimi izdelki, velja za sestavni del izdelka in je podvržen preizkušanju čistine in žigosanju;

3. svetinje (plakete), ki se kujejo v domačih državnih kovnicah. Ako se uporabljajo kot deli izdelkov iz dragocenih kovin, veljajo zanje iste določbe kakor za domač denar;

4. izdelki, ki so docela prevlečeni s posteklino (emajlom), z biseri ali čim drugim, kar je temu podobno;

5. predmeti starejše izdelave, ki imajo znanstveno, umetniško, zgodovinsko ali kulturno-zgodovinsko vrednost. Takim izdelkom se sme oprostitev od žigosanja priznati samo, kadar potrdi njih znanstveno, umetniško, zgodovinsko ali kulturno-zgodovinsko vrednost državni ali banovinski muzej, akademija znanosti ali univerza. S takimi predmeti, ki bi se predložili v preizkušanje, pa ne bi imeli najmanjše, z zakonom predpisane čistine ali predpisane sestave, ni takoj postopati po čl. 15., odstavku 2., zakona, marveč se morajo na zahtevo stranke predložiti v strokovno izjavo eni izmed navedenih ustanov. Ako se jim prizna starinska ali umetniška vrednost, se vrnejo stranki nežigosani; v nasprotnem primeru pa je postopati po čl. 15. zakona;

6. prazni okovi na kamenih, mozaikih, biserih in podobnem, pri katerih je teža plemenite kovine neznatna;

7. vsi predmeti iz zlata, srebra in platine, ki so lažji od enega grama; pri izdelkih, ki se ne dajejo v prodajo posamič, marveč v parih ali garniturah, kakor gumbi za manšete in srajce, uhani itd., ni za presojo te minimalne teže odločilna teža enega kosa, marveč skupna teža enega para ali garniture;

8. kadar prihajajo izdelki iz zlata, srebra ali platine v državo začasno (kot tranzitno blago ali kot vzorci, ki se vračajo) ali kadar jih kdo nosi pri sebi za svojo rabo, lahko minister za trgovino in industrijo dovoli oprostitev od žigosanja proti potrebnemu jamstvu, da ne pridejo

dotični izdelki v trgovinski promet; če se pozneje dado v promet, se pa morajo predložiti v preizkušanje čistine in v žigosanje.

Industrijski proizvodi, ki se izvažajo v inozemstvo in se puščajo tam začasno zavoljo končne obdelave, so oproščeni žigosanja samo ob varnostnih naredbah, ki jih predpiše minister za trgovino in industrijo s pravilnikom;

9. izdelki iz zlata, srebra in platine, pripravljene za izvoz, so oproščeni določb o preizkušanju čistine in žigosanju (čl. 18. zakona). Postopanje s takimi izdelki predpisuje pravilnik ministra za trgovino in industrijo, izdan v sporazumu s finančnim ministrom.

II. Sestava izdelkov.

Člen 3.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, naštetih v čl. 1. zakona, ne smejo niti v celoti, to je obenem s spojilom, niti v posameznih svojih delih imeti manjše čistine ko 583 tisočink pri zlatu, 800 tisočink pri srebru in 950 tisočink pri platini.

Odstopki v čistini se smejo dovoliti samo v primerih, naštetih v čl. 11. zakona (čl. 20. te uredbe).

Za spajanje se ne sme porabiti več spojila, nego je neizogibno potrebno (čl. 4. zakona). Spojilo za zlato mora imeti najmanjšo čistino 400 tisočink, pri srebru 550 tisočink; za platinska spojila čistina ni predpisana, toda uporaba spojila na platinskih izdelkih ne sme vplivati na predpisano (povprečno) čistino izdelkov.

Izdelki, ki nimajo dopustne najmanjše čistine, pa imajo dragocene kovine več ko $\frac{200}{1000}$, se ne smejo pustiti v promet in spravljati v prodajo (čl. 15., odst. 2., zakona).

Izdelki iz zlata, srebra ali platine, pripravljene za izvoz, se smejo proizvajati v vsaki stopnji čistine (čl. 18. zakona).

Člen 4.

Dopustne čistine so (čl. 2. zakona in § 1. zakona o njega izpremembi in dopolnitvi):

Za izdelke iz zlata:

Štev. 1	950 tisočink
„ 2	840 „
„ 3	750 „
„ 4	583 „

Za izdelke iz srebra:

Štev. 1	950 tisočink
„ 2	900 „
„ 3	800 „

Za izdelke iz platine:

Štev. 1	950 tisočink.
-------------------	---------------

Iridij, ki je v platini, velja za enakega platini.

Zlati cekini, kovani v domačih kovnicah, morajo imeti čistino $986\frac{1}{9}$ tisočink ($986\frac{1}{9}/1000$).

Člen 5.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, ki se proizvajajo doma ali uvažajo iz inozemstva, dajejo v promet, drže v zalogi ali spravljajo v prodajo, morajo ne samo imeti po zakonu predpisano najnižjo čistino, marveč morajo biti tudi v skladu s predpisi čl. 3. in 5. zakona in čl. 6. do 11. te uredbe.

Člen 6.

Za legiranje zlata se dopušča za enkrat razen srebra in bakra tudi še uporaba platine, aluminija, kadmija, železa, niklja, cinka in njegovih zlitin (brona); za legiranje srebra samo baker; za legiranje platine razen bakra tudi uporaba platinških kovin in srebra. Uporaba drugih kovin razen srebra in bakra kakor tudi spojila z izparljivimi kovinami, kakršni sta kadmij in cink, se mora, kadar se izroči blago na preizkušanje, če je izročilecu poznana sestava zlitine, prijaviti z označbo, katere kovine so se uporabile v zlitini ali spojilu. Na zahtevo

občnega upravnega oblastva prve stopnje mora izročilec od izdelkov, predloženih na preizkušnjo, dati na razpolago najmanj 1 gram zlitine, ki ga je porabiti za natančnejšo preizkušnjo.

Člen 7.

Dopustno je, na izdelke iz zlata stavljati dele iz srebra ali platine; na izdelke iz srebra ali platine dele zlata, toda ti deli morajo, da se lahko razločijo, ostati v lastni barvi. Dodatki iz zlata, srebra ali platine morajo imeti najnižjo po zakonu dopustno čistino.

Zveze, ki trdno vežejo sestavne dele dragocenih kovin, kakor vijaki, žeblički in podobno, morajo biti praviloma izdelani iz dragocene kovine. Če nanese tehnična potreba, se sme za zveze uporabljati tudi železo ali jeklo, vendar pa takšne zveze ne smejo biti po celem prevlečene z zlatom ali srebrom. Prav tako smejo biti tudi premične zveze med sestavnimi deli dragocenih kovin iz navadne kovine, če so izpostavljeni močni obrabi. Toda tudi v tem primeru zveze iz navadne kovine ne smejo biti po celem prevlečene z zlatom ali srebrom.

Člen 8.

Izdelki iz zlata, srebra in platine smejo biti v mehanični zvezi z deli iz navadne kovine, vendar tako, da se dado ti deli zapaziti ali lahko razločiti. Pod mehnično zvezo se razume vsaka, premična ali nepremična zveza, ki ni izvršena s trdnim spojilom ali z zakovicami, kakršna je zveza z vijaki, žeblički, vdolovanje v okove in pritrjevanje s spojilom iz kositra ali z zamazko. Delj iz navadne kovine se morajo, kolikor se kot takšni ne dado lahko razločiti, opremiti z označbo »kovina« (»Metal«) ali z imenom kovine, iz katere so. Kadar bi taka označba ne bila mogoča, ne smejo biti nepravilni deli pozlačeni, posrebreni ali prevlečeni s platino. Pri izdelkih iz zlata, srebra ali platine, ki vsebujejo mehnično pripravo iz navadnih kovin, katere ni moči odzunaj opaziti, kakor so n. pr. svinčniki, lahko izostane označba,

da so deli iz navadne kovine. Ako bi se taki izdelki ne dali brez škode preizkusiti odznotraj, se morajo prinesiti na preizkušnjo v razstavljenem stanju.

Člen 9.

Tuje snovi, kakor zamazka, mavec, smola in podobno, smejo biti vstavljene v izdelke iz zlata, srebra in platine samo takrat, kadar služijo za utrditev sestavnih delov, ki niso iz dragocenih kovin. V to vrsto izdelkov spadajo iz dragocenih kovin izdelani držaji, gumbi ali tulci, v katere so z zamazko pritrjeni deli iz navadne kovine, n. pr. razna rezila, zamaški, ogledala itd., tako, da se da to lahko spoznati.

Tvarine za polnitev izdelkov se morejo uporabljati tudi pri izdelkih, katerim je treba povečati težo in stabilnost, kakor n. pr. svečnikom, svetiljkam in podobnim predmetom. Polnitev teh izdelkov mora biti takšna, da se da to lahko spoznati in presoditi po teži predmeta sami.

Pri emajliranih izdelkih je dopustno uporabiti konteremail, ki mu je namen, da se ohrani oblika izdelka.

Člen 10.

Izdelki iz srebra, pozlačeni ali prevlečeni z zlatom (platirani, dublirani), veljajo za srebrne. Plast pozlate ne sme biti tako močna, da bi se zaradi tega ne moglo pravilno izvršiti preizkušanje čistine na kamnu. Stopnja čistine, ki jo ima plast pozlate, se ne preizkuša.

Člen 11.

Okraski iz zlata, srebra ali platine na izdelkih iz navadnih kovin, ki niso podobne dragocenim kovinam, veljajo za izdelke iz zlata, srebra ali platine, ako se dado od navadne kovine lahko ločiti. Izjema velja za izdelke iz železa in jekla, s katerimi so deli iz zlata, srebra ali platine lahko tudi v trdni, nerazdružni zvezi.

III. Imenski žigi.

Člen 12.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, ki se proizvajajo v državi, morajo biti opremljeni z uradno odobrenim imenskim žigom, to je z znakom proizvajalčevega imena ali naziva tvornice.

Prepovedano je, vtisnjevati na izdelke iz zlata, srebra ali platine razen imenskega žiga druge znake, ki bi bili podobni domačim ali inozemskim državnim čistinskim žigom.

Obveznost, opremljati izdelke z imenskim žigom ali tvorniškim znakom, obsega samo tiste izdelke iz zlata, srebra ali platine, ki se morajo opremiti z državnim čistinskim žigom. Izjema velja za izdelke iz zlata, srebra in platine, ki zaradi svoje drobnosti ali ostalih lastnosti ne prenesejo nobene označbe (čl. 14. zakona) ali ki so pripravljene za izvoz čez mejo (čl. 18. zakona).

Imenski žig ali tvorniški znak se naroča preko pristojnega občnega upravnega oblastva prve stopnje pri osrednji upravi za mere in dragocene kovine za določeno ceno. Kadar preneha obrt ali delavnica, se mora imenski žig vrniti pristojnemu občnemu upravnemu oblastvu. Vrnitev imenskega žiga ali tvorniškega znaka izvrše ona oblastva ali one osebe, ki morajo prijaviti prenehanje obrta (člen 29. te uredbe).

IV. Predložitev izdelkov na preizkušanje čistine.

Člen 13.

Izdelki iz zlata, srebra in platine se predlagajo na preizkušanje in žigosanje strogo ločeno po stopnji čistine in legiranju.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, ki so sestavljeni iz več delov, se morajo vrniti stranki, preden se prevzamejo na preizkušanje, ako proizvajalec ni hkratu predložil na preizkušnjo in žigosanje vse sestavne dele izdelka. Posamezni deli, o katerih se ve, da utegnejo

biti sestavni deli izdelka ali ki so očitno za to določeni, da se dado šele s pomočjo vijakov, zakovic, žebličkov, spojila itd. z drugimi deli sestaviti v en izdelek, se ne smejo sprejemati na preizkušanje čistine; v takih primerih se morajo stranke pozvati, da ostale pripadajoče dele naknadno predložijo. Ako bi stranka tega ne mogla ali ne hotela storiti, ji je treba take dele vrniti, ker je tu postopati po določbah odstavka 2. čl. 15. zakona.

Člen 14.

Izdelki iz zlata, srebra in platine morajo biti, kadar se predložijo na preizkušanje čistine in žigosanje, opremljeni z imenskim žigom ali tvorniškim znakom; preizkušnja čistine in žigosanje izdelkov, ki niso opremljeni z imenskim žigom ali tvorniškim znakom, je treba odkloniti.

Od te določbe so izvzeti izdelki, ki izvirajo iz zasebne lastnine; ti se smejo sprejemati tudi brez imenskega žiga.

Imenski žig ali tvorniški znak se mora na očitnem mestu jasno in razločno pritisniti, tako da se mu lahko čim bližje pristavi tudi žig čistine. Izdelki, čijih imenski žig je nejasen ali ni pritisnjen na očitnem mestu, se izločijo od žigosanja.

Člen 15.

Izdelki iz zlata, srebra in platine se morajo predložiti na preizkušanje in žigosanje s posebno prijavo (čl. 7. zakona). V prijavi je navesti vrsto, število kosov, težo v gramih, čistino kakor tudi vse druge, za kakovost izdelka važne podatke. Prijava se more izvršiti samo na obrazcih, ki so za ta namen določeni. Prijava je oproščena plačila kolkov (čl. 7. zakona).

Ako se uvažajo zlati, srebrni ali platinski izdelki iz inozemstva, velja za prijavo carinska deklaracija.

Člen 16.

Domači izdelki se predlagajo na preizkušanje in žigosanje, še preden se barvajo, izkuhajo v kislini (varijo)

ali polirajo, morajo pa biti izdelani do take stopnje, da ne morejo pozneje med nadaljnjim obdelovanjem nastopiti nikakršne izpremembe v njih sestavi in da ostaneta žig čistine in imenski žig ali tvorniški znak jasna in razločna.

V opravičenih primerih se smejo prinesti na preizkušanje čistine in žigosanje, toda brez nepotrebnega zavláčevanja tudi povsem dovršeni domači izdelki, ako je tehnično mogoče izvršiti preizkušanje dovršenih izdelkov dovolj natančno. Strankam, ki so se pregrešile zoper čl. 26. do 30. zakona se more ugodnost, da predložijo svoje izdelke v dovršenem stanju, začasno ali trajno odvzeti.

Člen 17.

Žigosani izdelki, ki se znatno izpremene ali predelajo, se morajo predložiti iznova, da se preizkusi njih čistina in da se žigosajo.

Z izpremenjenimi in predelanimi izdelki, ki so bili vnovič po predpisih preizkušeni in žigosani, je postopati po določbah čl. 26., točke 4., in čl. 30. zakona.

Člen 18.

Nežigosani izdelki, ki so zasebnega izvora pa se dajo v promet, trgovino ali se izroče v javno razprodajo (po zastavljalnicaah ali dražbenih zavodih itd.) so podvrženi preizkušanju čistine in žigosanju in sploh vsemu, kar predpisujejo določbe zakona. Takšni izdelki se opremijo, če imajo po zakonu predpisano najmanjšo čistino, z žigom za inozemske izdelke.

V. Preizkušanje čistine in žigosanje.

Člen 19.

Čistina izdelkov iz zlata, srebra ali platine se preizkuša po navadi s preizkusom na kamnu, s katerim se določa približna stopnja čistine. Ako pokaže ta preizkus nedvomne in zanesljive izsledke, se lahko opusti preiz-

kus z ognjem ali z drugim natančnejšim preizkušanjem. Kadar pa se pokaže preizkus na kamnu za dvomljivega ali neizvedljivega, ali kadar je treba večje natančnosti, se izvrši, ne da bi se stranka o tem obvestila, preizkus z ognjem ali na drug popolnejši način (dodatek I. te uredbe).

Tudi s takšnimi sestavnimi deli izdelka, ki so pokazali na kamnu nedvomno dobre izsledke, se morajo zdaj pa zdaj napraviti natančnejši preizkusi. Da se zadobi pri večkrat spojenih izdelkih povprečna čistina zlitine, jih je treba za vsak primer posebej stopiti.

Člen 20.

Kadar se preizkuša čistina izdelkov iz zlata in srebra, zlasti tistih, ki se predlože preden se pobarvajo ali v kislini izkuhajo, so v izjemnih primerih dopustni odstopki, in sicer: pri izdelkih iz zlata največ 3, pri izdelkih iz srebra pa največ 5 tisočink. Pri zlatih in srebrnih izdelkih, čijih deli so strnjeni s spojilom, se sme izjemoma, če se je uporabila najpotrebnejša količina spojila, dovoliti v dognani povprečni čistini izdelka odstopok še za 5 tisočink. Na zlitino, iz katere je izdelan predmet sam, se ne more uporabljati ta povečani odstopok v čistini. Za izdelke iz platine ni dopusten noben odstopok od predpisane čistinske stopnje.

Pri čistinah, ki so po izidu preizkusa na meji dopustnega odstopka, se ne upoštevajo ulomki, ki ne dosegajo polovice tisočinke, dočim se ulomki, ki dosegajo ali presegajo polovico tisočinke, računijo kot cela tisočinka.

Člen 21.

Če se stranka glede dognane čistinske stopnje ne zadovolji z oceno urada, sme zahtevati, da se izvrši natančnejše preizkušanje čistine. Če pa tudi po tem drugem preizkusu zopet ne bi bila zadovoljna, zapečatita urad in stranka skupno dotični predmet ali enega njegovih delov (najmanj 2 grama) in ga pošljeta v pregled osrednji upravi za mere in dragocene kovine.

Ocena osrednje uprave je dokončna. Če se z dokončnim preizkušanjem dožene, da se je stranka neupravičeno pritožila, jo zadenejo stroški dokončnega preizkušanja.

Člen 22.

Na izdelke, o katerih se ugotovi, da imajo po zakonu predpisano čistino (čl. 4. te uredbe) in da ustrezajo vsem ostalim zakonskim pogojem, se vtisne državni čistinski žig v velikosti in obliki, ki je določena za dotično vrsto izdelka.

Izdelki, ki so sestavljeni iz delov zlata in srebra ali iz platine in zlata, pa se jim ne more na vsakem posameznem delu označiti ustrezni čistinski žig, se opremijo s posebnim žigom za mešane izdelke.

Čistinske žige predstavljajo te-le slike:

1. Izdelki iz zlata.

a) Domači izdelki.

Veliki žigi:

»Glava Miloša Obilića« v eni velikosti in štirih konturah za I. (950/1000), II. (840/1000), III. (750/1000) in IV. (583/1000) čistinsko stopnjo.

Mali žigi:

»Pšenični klas« v eni velikosti in štirih konturah za I. (950/1000), II. (840/1000), III. (750/1000) in IV. (583/1000) čistinsko stopnjo.

b) Inozemski izdelki.

»Sokol« v dveh velikostih in eni konturi neglede na čistinsko stopnjo.

2. Izdelki iz srebra.

a) Domači izdelki.

Veliki žigi:

»Glava kmetice« v eni velikosti in treh konturah za I. (950/1000), II. (900/1000) in III. (800/1000) čistinsko stopnjo.

Mali žigi:

»Petelin« v eni velikosti in treh konturah za I. (950/1000), II. (900/1000) in III. (800/1000) čistinsko stopnjo.

b) Inozemski izdelki.

»Galeb nad vodo« v dveh velikostih in eni konturi neglede na čistinsko stopnjo.

3. Izdelki iz platine.

a) Domači izdelki.

»Hrastov list z dvema žiroma« v eni velikosti in eni konturi.

b) Inozemski izdelki.

»Bokal« v eni velikosti in eni konturi.

4. Mešani izdelki.

A. Izdelki iz zlata in srebra in obratno.

a) Domači izdelki.

»Kuna« v dveh velikostih in eni konturi neglede na čistinsko stopnjo.

b) Inozemski izdelki.

»Orlova glava« v eni velikosti in eni konturi neglede na čistinsko stopnjo.

B. Izdelki iz platine in zlata in obratno.

a) Domači izdelki.

»Riba« v eni velikosti in eni konturi neglede na čistinsko stopnjo.

b) Inozemski izdelki.

»Meč« v eni velikosti in eni konturi neglede na čistinsko stopnjo.

5. Žig za izvoz.

»Trolist lipe« v eni velikosti in eni konturi.

Žigi za označevanje domačih in tujih izdelkov iz zlata, srebra in platine obsegajo poleg slike žiga tudi

redno številko urada, ki je izvršil žigosanje, kakor tudi številko čistinske stopnje. Žigi, katere predstavlja za več čistinskih stopenj ista slika, so obdani od okvirov različnih kontur za vsako čistino. Žigi za inozemske izdelke iz zlata, srebra in platine, kakor tudi žigi za domače in inozemske mešane izdelke imajo razen slike žiga samo še redno številko urada.

Redne številke uradov se označujejo z arabskimi številkami, čistinska stopnja pa z rimskimi številkami. Redno številko urada določa osrednja uprava za mere in dragocene kovine.

Slike spredaj naštetih žigov so razvidne v dodatku III., predpise, kako je postopati pri označevanju izdelkov z žigi, pa obsega dodatek II. te uredbe.

Člen 23.

Izdelki, ki so tako drobni ali take sestave, da ne prenesejo nobene označbe, se preizkušajo na čistino, vendar se nanje ne vtisne niti čistinski niti imenski žig ali tvorniški znak (čl. 14. zakona). Med take izdelke se štejejo prevleke na steklu, porcelanu ali na drugih krhkih podlogah, dalje predivo iz niti, intarzije itd.

Take izdelke je treba opremiti s ploščico iz iste tvarine, na katero se da žig udariti. Če to ni mogoče, se mora žig udariti na svinčeno ali kositreno plombo, ki se s tanko nitko ali z vrstico iz pergamenta pritrdi na izdelek, tako da se brez poškodbe te niti plomba ne more sneti.

Člen 24.

Izdelki, o katerih se ob preizkušanju dožene, da imajo po zakonu dopustno stopnjo čistine, da pa ne dosegajo v prijavi napovedane čistine ali da njih kakovost ni v skladu z ostalimi zakonskimi predpisi, se žigosajo ali z žigom nižje čistinske stopnje ali šele takrat, kadar se odpravi pod uradnim nadzorstvom ono, kar je nasprotno zakonskim predpisom.

Pri tem je treba upoštevati nastopno:

1. Če se preizkuša s topljenjem še ne dovršeni, večkrat spojeni izdelek iz zlata, srebra ali platine, čigar masivni deli imajo najnižjo zakonsko čistino, pa se pri tem pokaže nezadostna čistina celotnega izdelka, je dopustno, da se dotični izdelek proizvajalcu začasno vrne, da ga prečisti, to je, da odpravi, kar je na njem preveč spojila, medi, železa, bakra ali podobnega, ako se je nezadostna čistina povzročila brez namere s pretirano uporabo spojila ali pa pri izpolnjenem blagu po slučajno zaostalem ostanku mase za polnitev in ako je zajamčena gotovost, da se bo izdelek res vnovič predložil na preizkušanje. Prav tako se lahko postopa tudi z vsemi ostalimi takšnimi izdelki, ki se predlože z isto prijavo.

2. Ista ugodnost se sme priznati tudi takšnim izdelkom, pri katerih se čistina posameznih, s spojilom spojenih delov ne da dognati, pa jim je povprečna čistina premajhna. Takšni izdelki se smejo na proizvajalčevo zahtevo izročiti na barvanje ali kuhanje samo tedaj, če je gotovo, da se bodo dali v promet pobarvani ali prekuhani; toda tudi takšni izdelki morajo imeti popolno vrednost najmanjše čistine, določene v čl. 2. zakona.

3. V vseh primerih se mora izvršiti po čiščenju, barvanju ali kuhanju novo preizkušanje s topljenjem.

4. Izdelki, uvoženi iz inozemstva, ki imajo sicer najnižjo stopnjo čistine, pa kažejo kakšno drugo protizakonito lastnost, se izroče prejemniku, da odpravi ugotovljene nedostatke pod nadzorstvom urada; ako se ta odprava ne bi mogla izvršiti v državi, se pošljejo uvoženi izdelki nazaj čez mejo.

Pri izdelkih iz zasebne lastnine, ki izkazujejo sicer po zakonu dopustno stopnjo čistine, pa niso v skladu z ostalimi zakonskimi pogoji, se sme na zahtevo lastnika odnehati od zahteve, da se odpravijo protizakonite lastnosti, ako so izdelki z graviranjem označeni za zasebno last in se ne bodo dajali naprodaj. Graviranje se sme izvršiti proti jamstvu tudi po predložitvi izdelka na preizkušanje in žigosanje.

Člen 25.

Izdelki, ki nimajo niti najmanjše dopustne čistinske stopnje (čl. 2. zakona), pa bi znašala njih dognana čistinska stopnja nad 200/1000, ali s katerih bi se ne dala odpraviti kakšna druga protizakonita lastnost, ali s katerih ne bi hotela stranka kaj takega odpraviti v smislu člena 24. te uredbe, se stolčejo in se v takem stanju vrnejo stranki (čl. 15., odst. 2. zakona).

Če pa se predlože protizakoniti izdelki namenoma vnovič v neizpremenjenem stanju, se ne smejo proizvajalcu vrniti, da odpravi nedostatke, marveč se mora postopati po členu 26., točki 4., in členu 27. zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine.

VI. Uvoz in izvoz izdelkov iz zlata, srebra in platine.

Člen 26.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, narejeni v inozemstvu, se smejo uvažati samo pri onih carinarnicah, k. jih je določil minister za finance na predlog ministra za trgovino in industrijo (čl. 17., točka 7., in čl. 24. zakona).

Postopanje pri uvozu izdelkov iz zlata, srebra in platine predpiše minister za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrom za finance.

Člen 27.

Izdelki iz zlata, srebra in platine, pripravljani za izvoz, so oproščeni žigosanja in torej tudi določb o čistini in ostalih lastnostih po zakonu o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine (čl. 18. zakona). Izdelovati se smejo v poljubnih čistinah.

Pogoji in varnostni ukrepi, ob katerih se dovoljujeta izdelava in promet takšnih izdelkov, se predpišejo v pravilniku ministra za trgovino in industrijo, izdanem v sporazumu z ministrom za finance.

VII. Nadzorstvo nad proizvajalci in prodajalci, zastavljalnicami in dražbalnicami.

Člen 28.

Vsa podjetja, obrti ali osebe, ki se bavijo z izdelovanjem, prodajo ali popravirom zlatih, srebrnih ali platinških izdelkov, kakor tudi javne ali zasebne zastavljalnice in dražbalnice, čijih poslovanje obsega te izdelke, so pod nadzorstvom pristojnega občnega upravnega oblastva prve stopnje.

Člen 29.

V prednjem členu našteta podjetja, trgovci, obrtniki, zavodi itd. morajo občnemu upravnemu oblastvu najmanj deset dni poprej javiti, da prično z delom. Prijavi je treba priložiti v overovljenem prepisu obrtno dovolilo in naznaniti, kje je delavnica ali prodajalnica. D. te prijave so zavezani tudi tedaj, če je njihov obrt le začasnega značaja. Prav tako morajo vsako izpremembo mesta in poznejšo opustitev obrta prijaviti 14 dni poprej, preden je selitev izvršena ali delo ustavljeno.

Kadar se delo opusti, se mora obenem upravnemu oblastvu prve stopnje izročiti imenski žig ali tvorniški znak. Kadar preneha obrt zaradi smrti lastnika, je dolžan vse to (odjavo obrta in vrnitev imenskega žiga) izvršiti naslednik; kadar je več naslednikov ali so nasledniki nepoznani, mora to izvršiti zapuščinsko sodišče ali sodni upravitelj mase.

O vsaki izvršeni prijavi izda občno upravno oblastvo potrdilo, ki se mora hraniti na očitnem mestu.

Člen 30.

Občna upravna oblastva prve stopnje vodijo, vsako za svoje območje, evidenco vseh proizvajalcev in prodajalcev izdelkov iz zlata, srebra ali platine, zastavljalnic in dražbalnic. V evidenco se vpisujejo: priimek in ime, peklie (vrsta opravila, obrta), sedež delavnice, prodajal-

nice, zastavljalnice itd., čas pričetka ali prenehanja dela, oblika imenskega žiga ali tvorniškega znaka in uspeh vsakega posameznega pregledovanja obrata.

Člen 31.

Krošnjarijenje z izdelki iz zlata, srebra in platine je strogo prepovedano.

Pravico, razlagati in prodajati po sejnih izdelke iz zlata, srebra in platine, imajo tisti, ki izpolnijo predpise člena 29. te uredbe in kolikor jim je to dovoljeno po določbah drugih zakonov (zakona o obratih).

Člen 32.

Zlati in pozlačeni srebrni izdelki, dalje izdelki iz platine in izdelki iz srebra morajo biti v prodajalnicah in izložbah ločeni drug od drugih. Pri pozlačenih srebrnih izdelkih se mora pristaviti razločen napis »Srebro«.

Lastniki obratov, zlasti trgovci z mešanim blagom, ki prodajajo z odobritvijo obrtnega oblastva razen ostalega blaga tudi zlate, srebrne in platinske izdelke, smejo imeti te izdelke samo v posebnih, na zunaj vidno označenih oddelkih svojega obrata.

Člen 33.

Podjetja, trgovci, obrtniki, zavodi itd., naštetih v prejšnjem členu 28., morajo imeti v svojem obratu ali poslovalnici na vidnem in pristopnem mestu slike državnih čistinskih žigov in na zahtevo odjemalca dopustiti vpogled v zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine in v uredbo, izdano za njegovo izvrševanje.

Člen 34.

Občna upravna oblastva vrše nadzorstvo nad proizvajalci in prodajalci z uradnim pregledovanjem obrata (čl. 35. do 44.), nad zastavljalnicami, zasebnimi in javnimi dražbalnicami itd. pa po predpisih členov 45. do 52. te uredbe.

VIII. Uradno pregledovanje obratov proizvajalcev in prodajalcev.

Člen 35.

Organi občnih upravnih oblastev morajo, kadar nanesse prilika, uradno pregledovati obrate proizvajalcev in prodajalcev, držeč se pri tem strogo določb zakona in te uredbe. Pregled je treba izvršiti zlasti takrat, kadar se pojavi sum, da se krši zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine.

Člen 36.

Nalog za pregledovanje izda starešina občnega upravnega oblastva. Svoje organe, ki jim poveri delo pregledovanja, mora oskrbeti s pismenim nalogom (pooblastilom) in legitimacijo o identiteti. Razen tega mora privedi kontrolni organ s seboj še eno uradno osebo kot pričo.

Ako zahtevajo razmere, se sme pritegniti tudi en policijski organ ali občinski uradnik.

Člen 37.

Pregledovanje obrata se sme vršiti praviloma samo v času dnevnega dela, t. j. podnevi in ob delavnikih; izven tega časa je pregledovanje dovoljeno samo v primeru, ako je neobhodno potrebno, da se z njim prepreči ali razkrije drzna kršitev zakona.

Pri pregledovanju se je treba izogibati vsakemu oteževanju in motenju obrata.

Člen 38.

Pri pregledovanju mora biti navzočen lastnik obrata ali obrtne delavnice ali pa, kadar ga ne bi bilo tam, njegov namestnik. Če bi lastnik ali njegov namestnik zahteval, da se pregledovanje preloži na kateri drugi dan, se tej zahtevi nikakor ne sme ugoditi.

Člen 39.

Pregledovanje se omejuje na delavnico in na od-delke za hranjenje in prodajanje blaga. Vpogled v poslovne knjige se izvrši samo takrat, kadar se pokaže zaradi suma, da se krši zakon o kontroliranju čistine zlata, srebra ali platine, to za potrebno.

Osebe, pri katerih se vrši pregledovanje, so dolžne, da odprejo prostore, omare, predale in blagajne, ki jih označi kontrolni organ in da mu pokažejo vse blago, kar ga je. Ko bi se temu upirali, se zapečatijo vsi prostori, omare, predali in blagajne uradno. Zapečateni ostanejo toliko časa, dokler lastnik ne dovoli vpogleda al dokler se ne izpolnijo formalnosti, da se morejo uradno zopet odpreti.

Člen 40.

Pregledovanje obrata obsega nadzorstvo nad tem, ali se izvršujejo vsi predpisi zakona o kontroliranju čistine zlata, srebra in platine in njega izvršilni pravilniki.

Treba je ugotoviti:

1. ali ima dotičnik dovoljenje za delo (obrtno dovolilo). Ako trguje z drugim blagom, pa mimogrede tudi prodaja zlate, srebrne in platinske izdelke, ali ima za to potrebno dovoljenje. Da se obrtno dovolilo predloži na vpogled, naj se zahteva le takrat, kadar dotičnik ni vpisan v evidenci obratov in delavnic;

2. ali ima točno (precizno) tehtnico in uteži in ali so po predpisih žigosane;

3. ali so določbe o kontroliranju čistine zlata, srebra in platine in slike čistinskih žigov na očitnem in pristopnem mestu obrata občinstvu na vpogled (razpoložene);

4. ali imajo izdelani zlati, srebrni in platinski izdelki, ki so v obratu ali delavnici, zakonsko čistino; ali so označeni z imenskim žigom ali tvorniškim znakom proizvajalčevim, kakor tudi s predpisanim čistinskim žigom;

5. ali ima spojilo, ki je v delavnici in se rabi za spajanje zlatih in srebrnih izdelkov, predpisano sestavo i. ali ustrezajo zlate, srebrne in platinske zlitine zakonskim predpisom (če treba, je odvzeti en košček za analizo, toda kvečjemu en gram);

6. ali se je postopalo po členu 31. te uredbe;

7. ali so izdelki iz navadnih kovin ločeni od zlatih, srebrnih in platinskih in označeni z razločnim napisom.

Člen 41.

Zapisnik o izvršenem pregledovanju, ki naj bo zatančno in vestno sestavljen, podpišeta kontrolni organ in lastnik obrata ali njegov namestnik, in če je navzočen organ javne varnosti, tudi ta.

Preizkušanje čistine in analize se izvrše o priliki pregledovanja — po uradni dolžnosti — brezplačno. Po izvršeni analizi se mora odvzeta tvarina stranki vrniti.

Člen 42.

Če se doženejo ob pregledovanju nedostatki ali podajo ugovori, je napisati zapisnik v izvorniku in v prepisu (kopiji). Prepis, opremljen s pečatom urada, se izroči lastniku obrata. Ta prepis velja obenem kot priznanica za osporavano in morebiti zaplenjeno blago.

Zaplenjene stvari se morajo v zapisniku na določenem mestu navesti, in sicer: število kosov, vrsta blaga in teža, kakor tudi ime tistega, ki je zaplenjeno blago izdelal ali od koga je nabavljeno.

Odvzeti izdelki se morajo v navzočnosti lastnika obrata ali njegovega namestnika zamotati in opremiti s pečatom urada in lastnika. Sme se tudi odrediti, da prinese stranka zapečateni omoč (paket) na določeni dan v urad. To je treba tudi v zapisniku ugotoviti.

Člen 43.

Kadar se vrši pregledovanje izdelkov iz zlata, srebra in platine pri prodajalcih na sejnih, cerkvenih slovesnostih in drugih prilikah, kjer se tako blago razloži

naprodaj, je razen določb po čl. 40. ugotoviti tudi to, ali ima dotičnik posebno dovoljenje za prodajo izdelkov iz dragocenih kovin po takšnih krajih.

Člen 44.

Zapisnik o izvršenem pregledovanju obrata se mora protokolirati, njegovi podatki pa se morajo vpisati v evidenco obrtov in delavnic.

Če je treba zoper stranko uvesti kazensko postopanje, je postopati po zakonu, zaplenjene izdelke pa je shraniti v uradu, dokler se ne dokonča kazensko postopanje. Kadar gre za kazniva dela, ki se kaznujejo po ves predmet izročiti pristojnemu oblastvu.

Zaplenjeno blago se vpiše v izkaz zaplenjenih stvari; po izvršenem kazenskem postopanju je ž njimi postopati v smislu kazenske razsodbe.

Nadzorstvo nad zastavljalnicami.

Člen 45.

Zastavljalnice, zasebne in javne, smejo o priliki javnih prodaj izročati kupcem samo takšne izdelke iz zlata, srebra in platine, ki so opremljeni s predpisanim čistinskim žigom. Izvzeti so izdelki, ki so naštetih v naslednjem odstavku in v členu 47. te uredbe.

Zato se morajo izdelki iz zlata, srebra ali platine, ki se v zastavljalnicah po dražbi ponujajo naprodaj, preizkusiti glede čistine in žigosati. Na zahtevo zastavljalnic se žigosanje izdelkov izvrši lahko tudi pred javno prodajo; če se pa preizkušanje čistine in žigosanje nista izvršili pred javno prodajo, mora organ občnega upravnega oblastva prve stopnje pregledati izdelke iz zlata, srebra in platine, ki so določeni za javno prodajo, med licitacijo, preden se izdelki okličejo za javno prodajo.

Če se zasledijo nežigosani izdelki, je treba razlikovati, ali imajo najnižjo zakonito čistino ali je nimajo. V prvem primeru se mora pri javni prodaji razglasiti, da se izdelki, preden se izročijo, po želji kupca ali žigo-

sajo ob njegovih stroških ali pa razbijejo na kose. Izdelki - nezadostno čistino se smejo pri javni prodaji praviloma oklicati samo za stolčene.

V nestolčenem stanju se smejo izdelki iz zlata, srebra ali platine z nezadostno čistino izročiti pod nadzorstvom urada v izvozne namene samo osebam, ki se bavijo z izvozom takih izdelkov. Zato mora zastavljalnica o vsaki takšni prodaji takoj obvestiti občno upravno oblastvo prve stopnje ali njegovega odposlanca. Kupec je dolžan poskrbeti za to, da pristojno občno upravno oblastvo opremi kupljene izdelke z žigom za izvoz in vpisati jih v svoje skladiščne knjige izdelkov, namenjenih za izvoz.

Člen 46.

Če ima kakšen zastavljen izdelek na sebi znake kaznivega dejanja po čl. 26. zakona, je organ občnega upravnega oblastva upravičen, da postavi dotični predmet za toliko časa pod uradno zaporo, kolikor je potrebno, da se dožene stanje stvari.

Če dožene zastavljalnica, ko se ji predloži izdelek, že sama kakšno kaznivo dejanje po točki 1. do 3. čl. 26. zakona, ne sme na tak izdelek dovoliti posojila, marveč ga mora izročiti občnemu upravnemu oblastvu prve stopnje v nadaljnje postopanje.

Če se storilec kaznivega dejanja (ponarejevalec) ne da izslediti, pa je nedvomno, da zastavljalnica ni hotel zlonamerno oškodovati, more minister za trgovino in industrijo po obrazloženem predlogu osrednje uprave za mere odrediti, da se dotični izdelek izroči zastavljalcu, ko se je odpravil ponarejeni žig, odnosno uničil izdelek.

Člen 47.

Na izdelke iz zlata, srebra in platine, ki so zaradi svoje znanstvene, umetniške, zgodovinske ali kulturno-zgodovinske vrednosti po točki 5. člena 17. zakona oproščene preizkušanja čistine in žigosanja, ni niti o priliki javne prodaje uporabljati omejitev, določenih v členu 45. te uredbe.

Izdelki take vrste se smejo torej, čeprav so nežigosani ali nimajo zadostne čistine ali so izpolnjeni s stariimi tvarinami ali so v navzkrižju s katerokoli določbo zakona ali te uredbe, s privoljenjem občnega upravnega oblastva prodajati zasebnikom ali trgovcem.

Člen 48.

Kadar se razlože izdelki iz zlata, srebra ali platine, namenjeni za javno prodajo, prej občinstvu na ogled, se mora vse to blago razložiti tako, da je pristno blago ločeno od nepristnega in to poslednje označeno z ustreznim napisom.

Člen 49.

Zastavljalnice, zasebne in javne, so zavezane, da obveste o vsaki javni prodaji zastavljenih stvari 8 dni poprej občno upravno oblastvo prve stopnje. Pri tej priliki je treba predložiti tudi seznamek dospelih zastav. V seznamku se morajo ločeno našteti zlati, srebrni in platinski izdelki, nato je navesti redno število zastav, vrsto in število kosov zastavljenih predmetov in njih težo.

Člen 50.

Ko prejme prijavo, odpošlje občno upravno oblastvo svojega uradnika, ki izvrši preizkušanje čistine in žigosanje dospelih zastav iz dragocenih kovin, po želji zastavljalnice bodisi pred javno prodajo ali za čas prodaje ali preden se zastave naprodaj okličejo.

Če bi se bila prijava vložila prekesno ter bi ne bilo več časa, da se stvari pregledajo, se sme spraviti v prodajo samo to, kar je opremljeno s predpisanim državnim žigom čistine.

Če izvrši zastavljalnica dražbo zlatih, srebrnih ali platinskih izdelkov, ne da bi bila poprej vložila prijavo, vloži pristojno občno upravno oblastvo o tem prijavo. Ako bi se zastavljalnica s to opustitvijo pregrešila zoper predpise zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine, se napravi razen tega zapisnik in

pošlje prijava pristojnemu oblastvu v nadaljnje postopanje.

Člen 51.

Dopustno je, da odneha občno upravno oblastvo od predpisa prvega odstavka člena 50. te uredbe, če se zavod in njegov cenilec obvezeta, da bosta sprejemala v zastavo samo takšne izdelke iz zlata, srebra in platine, ki so opremljeni s predpisanim državnim žigom čistine in če prevzameta nase odgovornost za vse morebitne nerednosti, ki bi se utegnile pojaviti o priliki javne prodaje. Vendar je zavod tudi v tem primeru dolžan, da se drži določb členov 45. in 49. te uredbe, občnemu upravnemu oblastvu pa ostane pravica, da je navzočno pri javnih prodajah in da vsak čas kontrolira vse zaloge zlata, srebra in platine v dotični zastavljalnici. Če se izslede o priliki takega kontroliranja stvari, ki niso žigosane, je postopati po zakonskih predpisih.

Člen 52.

Če ostanejo izdelki iz zlata, srebra ali platine, ki nimajo niti najmanjše po zakonu predpisane čistine, o priliki javne prodaje v zastavljalnici neprodane, se smejo v neokvarjenem stanju, ob absolutno zanesljivi evidenci, pustiti še dva meseca, odnosno do prvega najbližjega roka dospelosti, v shrambi pri dotični zastavljalnici. Med tem rokom se smejo takšni izdelki izročiti v nerazbitem stanju stranki (zastavljalcu), ki prinese zastavni list.

Ako pa se na takšnih izdelkih ugotovi tudi kaznivo dejanje po čl. 26., točke 1. do 3., zakona, se smejo sporni izdelki vrniti zastavljalnici samo takrat, kadar se storilec ne more izslediti. Preden se takšni izdelki, ki imajo na sebi ponarejene ali zlorabljene pristne žige, vrnejo, se morajo na njih najprej odpraviti odtiski žigov, pri čemer je paziti, da se ne poškoduje izdelek sam. Če spada kaznivo dejanje pod točko 4. člena 26. zakona, se smejo izdelki vrniti zastavljalnici samo v razbitem stanju. Če se storilec izsledi, ostanejo izdelki zaplenjeni v uradu toliko časa, da se ne izda razsodba.

Kadar zastavljalec v prej omenjenem roku ne zahteva dotičnega izdelka nazaj, se mora izdelek, kolikor ni moči izvesti postopka po čl. 26. zakona, razbiti na kose in v takem stanju izročiti cenilcu.

Nadzorstvo nad sodnimi prodajami izdelkov iz zlata, srebra in platine.

Člen 53.

Določbe členov 45., 47. in 48. te uredbe veljajo tudi za javne prodaje izdelkov iz zlata, srebra in platine, ki se vrše po sodni poti, in sicer se smejo kupcem praviloma izročiti samo preizkušeni in žigosani izdelki iz zlata, srebra in platine. Pred sodno prodajo se mora ugotoviti, ali so izdelki opremljeni z državnim žigom čistine. Če bi kakšen izdelek ne imel državnega žiga, je preizkusiti, ali ima najnižjo, po zakonu dopustno stopnjo čistine in ga je na tej osnovi opremiti z državnim žigom čistine.

Da se more izvršiti preizkušanje izdelkov iz zlata, srebra in platine, je treba obvestiti o razpisani javni prodaji najmanj 8 dni prej občno upravno oblastvo. Ako je občno upravno oblastvo prve stopnje (oddelek za kontrolo mer) v kraju prodaje, zadostuje, da se obvestilo vroči 3 dni pred prodajo.

Če urad ni izvršil pregleda izdelkov iz zlata, srebra in platine, za izvršitev sodne prodaje samo tedaj ne more biti zapreke, ako je sodišče kontrolni urad pravočasno obvestilo, pa ta ni odposlal uradnika.

Občno upravno oblastvo prve stopnje mora, ako je bila prijava pravočasno napravljena, izvršiti pregled izdelkov pred določenim rokom prodaje.

Člen 54.

Kadar se o priliki pregledovanja zasledijo izdelki, ki niso žigosani, je postopati ž njimi po določbah odstavkov 3. in 4. člena 45. te uredbe.

Kadar se v smislu čl. 45., odstavek 4., izdelki, ki nimajo niti najnižje stopnje čistine, izroče trgovcem, ki

se bavijo z izvozom takšnih proizvodov, se morajo ti izkazati s pooblastilom pristojnega občnega upravnega oblastva prve stopnje.

Člen 55.

Izdelkom, ki nimajo najnižje po zakonu predpisane čistine ($^{583}/_{1000}$ za zlato, $^{800}/_{1000}$ za srebro, $^{950}/_{1000}$ za platino), se ne sme pri sodnih prodajah oklicevati čistina.

Člen 56.

Postopanje z izdelki, ki so po čl. 17., točki 5., zakona oproščeni žigosanja, je pri sodnih prodajah isto, kakršno je po čl. 47. te uredbe.

O vprašanju, ali gre za take, glede postopanja pri žigosanju privilegirane izdelke, odloča kontrolno oblastvo sporazumno s sodiščem. Kadar je stvar nejasna ali sporna, je postopati po čl. 2., točki 5., te uredbe.

Ostali državni in javni zavodi.

Člen 57.

Za zlate, srebrne in platinske izdelke, ki se spravijo pri poštnih uradih in železniških postajah, carinarnicah in ostalih državnih ali javnih zavodih v javno prodajo, veljajo določbe čl. 53. do 56. te uredbe.

Člen 58.

Zlati, srebrni in platinski izdelki, na katerih je:

1. čistinski žig ponarejen,
2. vtisnjeni žig ali znak prenesen na drug izdelek iz zlata, srebra ali platine,
3. ki imajo v sebi tuje tvarine, kakor železo, baker, svinec, spojilo, manjše vsebine dragocene kovine, zamazko itd. tako, da se te tvarine ne dajo lahko zapaziti in razločiti,

se zaplenijo in v razbitem stanju prodajo javno v korist državni blagajni (člen 37. zakona).

Izvzeti so samo izdelki, ki morajo imeti potrebno protisklenino (konteremail), ki služi za ohranitev oblike.

Razen tega, da se takšni izdelki zaplenijo v korist državni blagajni, je zoper storilce postopati po čl. 26. zakona.

IX. Izdelki iz neplemenitih kovin.

Člen 59.

Izdelki iz neplemenitih, pa plemenitim podobnih kovin, pozlačeni ali posrebreni, dublirani, lakirani, nadalje predmeti, narejeni iz neplemenitih kovin, pa z zlatom, srebrom ali platino okrašeni, se smejo prodajati samo kot izdelki iz neplemenitih kovin ter ne smejo dobiti naziva ali označbe, po katerih bi se utegnilo pogrješno soditi, da so iz zlata, srebra ali platine. Dovoljena pa je označba »kina-srebro« kot naziv, ki je v trgovini že v navadi.

Med izdelke iz neplemenitih kovin se štejejo tudi tisti, v katerih količina plemenite kovine ne znaša več ko $\frac{200}{1000}$.

Člen 60.

Izdelki iz neplemenitih kovin se ne smejo toliko pozlatiti ali posrebriti (z zlatom ali srebrom platirati, dublirati itd.), da bi se tako onemogočilo preizkušanje na kamnu. Od te določbe so izvzeti tisti izdelki, na katerih se opazi z notranje strani navadna kovina in ki imajo na očitnem mestu vtisnjen znak »Kovina« (»Metal«) ali naziv tvarine, iz katere so narejeni. Če so na takih izdelkih okraski iz zlata, srebra ali platine, ne smejo biti žigosani, niti težji od 1 grama. Prekrškji te vrste se kaznujejo po čl. 31. zakona.

Člen 61.

Kadar ima kakšen obrat v zalogi, v prodajalnicah in izložbah razen izdelkov iz zlata, srebra in platine tudi izdelke iz neplemenitih ali tem podobnih kovin, morajo

biti izdelki iz neplemenitih kovin spravljani v posebnih predalih, na katerih naj bodo ti izdelki označeni z različnimi napisi. Ti napisi ne smejo biti takšni, da bi se utegnulo zaradi njih pogrešno soditi, da so to izdelki iz zlata, srebra ali platine.

X. Končne in prehodne določbe.

Člen 62.

Cesarske avstrijske velike in male cekine je treba žigosati samo tedaj, če znaša njih čistina $\frac{986}{1000}$. Prav tako se sme žigosati zlat turški denar, ki se rabi za nakit, če je njegova čistina najmanj $\frac{750}{1000}$. Če za preizkušanje in žigosanje predloženi denar nima prej določene čistine, se stolče in v tem stanju se vrne lastniku.

Teže in čistine denarju, ki se mora dati žigosati, so predpisane s pravilnikom ministra za trgovino in industrijo št. 5852 z dne 5. julija 1930. (»Službene novine« št. 150/LIX/352 z dne 16. julija 1930., »Službeni list« št. 128/21 iz l. 1930.)

Člen 63.

Prejšnji žigi, ki so na izdelkih iz zlata in srebra, obdrže svojo polno veljavo. Ti žigi so:

A. Za zlato:

1. večjih domačih izdelav prve čistine ($\frac{750}{1000}$) »Solnce v krogu« z znakom I,
2. večjih domačih izdelav druge čistine ($\frac{583}{1000}$) »Glava Miloša Obilića v krogu« z znakom II,
3. manjših domačih izdelav prve čistine ($\frac{750}{1000}$) »Dve ptici z vejico v sredi« in znakom I,
4. manjših domačih izdelav druge čistine ($\frac{583}{1000}$) »Levja glava z odprtimi čeljustmi« in znakom II,
5. tujih izdelav prve čistine ($\frac{750}{1000}$) »Meč med lovorjevima vejicama« in znakom I,
6. tujih izdelav druge čistine ($\frac{583}{1000}$) »Bokal« z znakom II.

B. Za srebro:

1. večjih domačih izdelav prve čistine ($^{900}/_{1000}$) »Mlad mesec, ki obkroža peterožarno zvezdo« z znakom I,

2. večjih domačih izdelav druge čistine ($^{800}/_{1000}$) »Kladivi, križem povezani s trakom« in z znakom II,

3. večjih domačih izdelav tretje čistine ($^{750}/_{1000}$) »Merjaščeva glava v kvadratu z odrobljenimi vogali« in z znakom III,

4. manjših domačih izdelav prve čistine ($^{900}/_{1000}$) »Merkurjeva palica« z znakom I,

5. manjših domačih izdelav druge čistine ($^{800}/_{1000}$) »Kozlova glava« z znakom II,

6. manjših domačih izdelav tretje čistine ($^{750}/_{1000}$) »Krokarjeva glava« z znakom III,

7. tujih izdelav prve čistine ($^{800}/_{1000}$) »Konjska glava« z znakom I,

8. tujih izdelav druge čistine ($^{750}/_{1000}$) »Krona« z znakom II.

Pri zgoraj naštetih žigih pod A. in B. označuje rimska številka v žigu čistinsko stopnjo. Razen rimskih številk so v žigu tudi še arabske številke, ki pomenijo redno številko urada, ki je izvršil žigosanje.

Redne številke uradov, ki so vršili preizkušanje čistine in žigosanje s spredaj naštetimi žigi, so bile téle:

Beograd	redna številka	1
Zagreb	„	2
Celje	„	3
Sarajevo	„	4
Split	„	5
Skoplje	„	6
Subotica	„	7
Tuzla	„	8
Mostar	„	9
Banjaluka	„	10
Cetinje	„	11
Ljubljana	„	12
Osijek	„	13

Slike žigov, navedenih pod točkama A. in B., so razvidne iz dodatka IV. tega pravilnika.

Člen 64.

Ta uredba stopi v moč po enem mesecu od dneva, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Od tega dne prenehajo veljati točka II. člena 1., ter čl. 2., 3. in 4. odločbe ministra za trgovino in industrijo št. 4388 z dne 28. avgusta 1929. (»Službene novice« št. 213/LXXXIV z dne 12. septembra 1929., »Uradni list« št. 410/102 iz l. 1929.).

V Beogradu, dne 30. maja 1933.; št. 3022/933.

Minister
za trgovino in industrijo
dr. I. Šumenković s. r.

Dodatek I.

Navodilo

za preizkušanje zlatih, srebrnih in platinskih zlitin.

N a m e n. Vrste čistine zlatih, srebrnih in platinskih zlitin so določene z zakonom o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine. Da se preizkusi čistina, odnosno določijo morebitni nedostatki, je vsak izdelek podvržen strokovnemu preizkušanju.

M e t o d e preizkušanja. Zlitine plemenitih kovin se dajo preizkusiti z metodo primerjanja, ki daje približne rezultate in z analitičnimi kvantitativnimi metodami, ki dajejo točne rezultate.

A. Metoda primerjanja.

Za preizkušanje zlatih, srebrnih in platinskih izdelkov na kamnu so potrebni nastopni pripomočki:

1. lidijski kamen (lidiť),
2. zlate, srebrne in platinske igle,
3. preizkusne kisline.

Ad 1. Za preizkusni kamen se jemlje trdi silikatni skrilavec — lidit.

Ad 2. Igle iz zlatih, srebrnih ali platinskih zlitin so ali lamele ali paličice, pripojene na bronasta ali bakrena držala. Po zakonu o kontroli izdelkov iz zlata, srebra in platine obstoje 4 čistine za zlato (950/1000, 840/1000, 750/1000 in 583/1000), tri čistine za srebro (950/1000, 900/1000 in 800/1000) in ena čistina za platino (950/1000); za vsako vrsto čistine je določena posebna igla, odnosno posebna serija igel. V seriji igel ene določene čistine morajo biti zastopane barve onih zlitin, katere prihajajo največ v promet. Da se natančno določi čistina, je važno, da jemljemo za predmet, katerega preizkušamo, po možnosti iglo iste barve; kislina namreč na predmeta iste čistine, čije zlitine pa niso enake barve, ne deluje enako ter se zdi tedaj, da ima en predmet večjo čistino od drugega.

Ad 3.

a) Kislina za zlato. Zlato je proti kislinam stanovitno. Raztvorja ga samo zlatotopka, to je mešanica azotne in solne kisline. Za različne odtenke zlatih zlitin se uporablja tudi zlatotopka različne koncentracije. Za zlato obstoje torej štiri vrste kisline, in sicer:

1. preizkusna kislina za zlitine z več ko 840^{0/00} zlata,
2. preizkusna kislina za zlitine od 670 do 840^{0/00} zlata,
3. preizkusna kislina za zlitine od 500 do 670^{0/00} zlata in
4. preizkusna kislina za zlitine izpod 400^{0/00} zlata.

Za dokazovanje niklja v zlitini se jemlje alkoholna raztopina dimetilgliksima.

Preizkusna zlato. Delovanje kisline na preizkusno razo mora biti počasno, da se morejo dognati najmanjše razlike v čistini. Preizkušanje obstoji načeloma v tem, da preizkusna kislina hitreje deluje na zlitine z manjšim odstotkom zlata. Postopek pri preizkušanju je tale: predmet, ki ga želiš preizkusiti, ostružiš s strugalom, da se izogneš prevari s pozlato, nato pa napraviš na kamnu razo, široko 4 do 5 mm in dolgo 10 do 30 mm. Na obeh straneh te raze napraviš prav

takšno razo s preizkusno iglo iste barve. Ko je vse to narejeno, se nanese na razo čista azotna kislina in se čez nekaj časa osuši s pivnikom. Na isto mesto se nanese ustrezna preizkusna kislina za zlato. Ta kislina deluje na razo tako, da imajo njene črte s slabšo čistino temnejšo barvo. Reakcijo na kamnu si je treba ogledati, brž ko se preizkusna kislina nanese na razo, ker je zelo važno, da se ve, kdaj je treba s pivnikom odpraviti ostanek kisline s kamna.

b) **Kislina za srebro.** Kislina, ki se rabi za preizkušanje srebrnih zlitin, sestoji iz kalijevega bikromata, žveplene kisline in destilirane vode.

Preizkus na srebro. Da se dožene čistina srebrne zlitine, so potrebni preizkusni kamen in srebrne preizkusne igle. Postopek je isti kakor za zlato. Predmet, ki se preizkuša, je treba očistiti s st.ugalom; pri tem pa je paziti, da se ne struži na tistem mestu, kjer je spojilo; na to se napravi na kamnu raza prav tako kakor za zlato. Poleg raze predmeta se napravi raza s preizkusno iglo, nato se dela s kislino in se določi razlika čistine po barvi obeh raz. Pri zlitinah srebra, ki so v navadi (srebro in baker), se lahko vidi razlika v čistini na črtah raze, še preden se doda kislina. Čim več je srebra v zlitini, tem bolj bo raza srebrnobebe barve.

c) **Kislina za platino.** Kislin za preizkušanje platinških zlitin je dvoje:

1. kislina za hladno preizkušanje,
2. kislina za preizkušanje z izkuhavanjem.

Prva kislina sestoji iz azotne in solne kisline in kalijevega nitrata, druga pa iz mešanice enakih količin azotne in solne kisline.

Preizkus na platino. Za preizkušanje platinških zlitin s prvo kislino se lahko vzame namesto lidita beli ali črni umetni porcelanski kamen. Za preizkušanje z drugo kislino je uporabljati samo kamen lidit, ki se z razami, napravljenimi na kamnu, izkuhava v kipeči kislini zgornje sestave. V prvem primeru se pojavijo

rumeni do pomarančasti odtenki, v drugem pa temni. Po odtenku, ki jih kažejo raze igel in predmeta, se določi čistost zlitine.

B. Kvantitativna analiza.

a) Za zlato.

Kupeliranje. Preizkušanje se vrši tako, da se s topljenjem določene količine zlitine, ki se preizkusi, s srebrom in svincem, ločita zlato in srebro od drugih kovin zlitine. Srebro se loči od zlata z izkuhavanjem v azotni kislini.

b) Za srebro.

Na moker način. Preizkušnja srebra na moker način se vrši z obarjanjem srebra z znanimi titriranimi raztopinami.

Po Gay-Lussacovi metodi se vrši preizkušanje tako, da se raztopljeno srebro v azotni kislini s pomočjo titrirane raztopine natrijevega klorida obarja kot srebroklorid.

Po Vollhardovi metodi raztopljeno srebro se obarja v azotni kislini s titrirano raztopino rodan-amonija ter pridobi tako srebro-rodanid z uporabo železnega galuna kot indikatorja.

c) Za platino.

Kupeliranje. Ako vsebuje zlitina poleg platine še srebro in baker, se pridobi s kupeliranjem s svincem zrno, ki ima v sebi samo platino in srebro. Srebro se izloči s kuhanjem v razredčeni žvepleni kislini. Če vsebuje zlitina tudi še zlato, se pridobi s kupeliranjem in raztopitvijo v žvepleni kislini zrno iz platine in zlata. Tako pridobljeno zrno se raztopi v zlatotopki, iz te raztopine se zlato izloči od platine na naslednji način:

1. zlato se obarja z železovim sulfitom ali vodikovim superoksidom;
2. platina se obarja z amonijevim kloridom.

Izločivši na ta način platino ali zlato, je mogoče določiti natančno količino platine v zlitini.

Dodatek II.

Postopanje

pri žigosanju izdelkov iz zlata, srebra in platine.

A. Splošne določbe.

1. Odtiski žigov (tvorniških znakov) proizvajalcev kakor tudi državni čistinski žigi morajo biti čisti in jasni. Občnim upravnim oblastvom prve stopnje je dolžnost, da pazijo na to, ali so ti zasebni in državni žigi dovoljeni, ali se pravilno uporabljajo in ali so jasni in razločni.

Izdelki, ki bi imeli proti predpisom ali nerazločno udarjeni odtisek imenskega žiga, se morajo vložitelju vrniti nežigosani. Stranke, ki po izvršenem žigosanju opazijo, da so izdelki opremljeni s pomanjkljivo ali nejasno vtisnjenim čistinskim žigom ali da niso žigosani na za to določenih mestih, morajo take izdelke takoj vrniti uradu, da se popravi odtisek žiga.

2. Med žigosanjem je treba zlasti skrbno paziti na to, da se predmeti ne poškodujejo.

3. Da se onemogoči podtikanje nepredpisano narejenih izdelkov ali pa takih, ki nimajo predpisane čistine, je najstrože prepovedano, posluževati se pri žigosanju pomoči strank, ali jim celo dovoliti, da same žigosajo.

4. Kadar prinesejo stranke na žigosanje izdelke z vdelanimi žlahtnimi kamni, se mora stranka pozvati, da je pri žigosanju navzočna. Stranko velja opozoriti, da se žigosanje vrši na njeno nevarnost in da urad ni odgovoren za to, če poškoduje žlahtno kamenje o priliki žigosanja.

5. Izdelki iz zlata, srebra in platine, ki se morajo preizkusiti na čistino in žigosati, morajo biti opremljeni:

- a) z imenskim žigom ali tvorniškim znakom domačega proizvajalca (čl. 5. zakona in čl. 12. uredbe);
- b) z državnim čistinskim žigom ali z žigom za mešane izdelke (čl. 13. zakona in čl. 23. uredbe).

Ad a) Imenski žig ali tvorniški znak se udarja na glavni del izdelka in če mogoče, tudi na večje postranske dele. Podrobnejše določbe vsebuje abecedni seznam izdelkov pod B. tega navodila.

Proizvajalci vtisnejo svoj imenski žig lahko tudi na druga mesta, nego je navedeno v seznamu pod B. Ako ima izdelek več enakih postranskih sestavnih delov, kakor noge, podstavke itd., je dovoljeno pritisniti imenski žig samo na eden takšen del.

Ad b) Državni čistinski žig se vtisne ne samo na glavni del izdelka poleg imenskega žiga, ampak tudi na vse večje sestavne dele na mestu, kjer je imenski žig. Ako bi imenski žig ne bil vtisnjen tudi na teh postranskih delih, potem se nanje vtisne samo državni žig ustrezne velikosti. Kadar se mora državni žig udariti na obroček (ušesce), ga je vstaviti na mestu spojitve ali v njega neposredni bližini. Na večje izdelke se vtisnejo večji, na manjše majhni žigi.

6. Inozemske izdelke je opremiti s čistinskim žigom na istih mestih kakor domače izdelke; izjema velja za izdelke, čijih izdelava je takšna, da bi se pokvarili, ako bi se žigosali na predpisanih mestih. V takih primerih je vtisniti žig za inozemske izdelke na takem mestu, kamor ga je mogoče, brez poškodbe izdelka, najbolje udariti.

7. Opremljanje izdelkov z visečim žigom (čl. 14. zakona in čl. 23. uredbe) se mora omejiti samo na tiste primere, kjer nikakor ni mogoče udariti žiga na izdelek.

8. Žig za mešane izdelke (dodatek II.) se vtisne po čl. 22. uredbe na izdelke, ki so sestavljeni iz zlatih in srebrnih ali iz zlatih in platinskih delov. Vtisne se na ista mesta kakor pri izdelkih iz ene dragocene kovine.

Žig za mešane izdelke se ne vtisne na take izdelke, ki vsebujejo samo toliko dragocene kovine (srebra, platine), kolikor je potrebno za okovanje žlahtnih kammov.*

B. Označevanje posameznih vrst izdelkov iz zlata, srebra in platine.

V nastopnem seznamku je popisano, kako naj se označujejo z zakonito predpisanimi žigi izdelki, ki se najpogosteje pojavljajo v prometu. Kratice v besedilu pomenijo:

I: imenski žig ali tvorniški znak proizvajalčev.

D: državni žig čistine.

A l h a l e: glej zapestnice.

A m u l e t i:

a) ploščnati amuleti v obliki zavitka ali ploščnate škatle z I in D na škatli; ostali deli z D; verige se žigosajo kakor navadne verige;

b) amuleti v obliki novca, elipse in drugih oblik se žigosajo z I in D tako, da je pol žiga na amuletu, polovica pa na obročku;

c) amuleti za konje in ostalo živino se žigosajo na licu z I in D, prepone na nasprotni plati z D.

B e l e n z u c i: glej zapestnice.

B o k a l i: z I in D na robu; pokrov, dno in roč z D.

B r o š e: z I in D na koncu glavnega dela (po možnosti odznotraj). Če to ni mogoče, se lahko označujejo z istimi označbami na zaklepu, in sicer na njegovem glavnem delu. Okraski na brošah, kolikor niso spojeni, se označujejo z D.

B u d j e l a r i: glej denarnice.

* Poslednji stavek točke 8. je bil razveljavljen s čl. 29. tarife za pobiranje žigovine in ostalih pristojbin za merila in dragocene kovine z dne 11. novembra 1933., št. 56.661. (»Službene novine« z dne 28. novembra 1933., št. 273/LXXX/769 — »Službeni list« št. 115/12 iz l. 1934.)

Burme: glej prstani.

Cedilca: z I in D na zdelico odzunaj; ročaj z D. Ako so na dve zdelici, se označujeta obe z I in D. Okraski na zdelici, kolikor niso spojeni, z D.

Cerkvene stvari:

a) Evangeljske cerkve (augšburške in helvetske veroizpovedi):

kakor pri rimsko-katoliški cerkvi;

b) grško-katoliške cerkve:

kakor pri srbski pravoslavni cerkvi;

c) islamske veroizpovedi:

1. Alem (demant): z I in D na vsaki glavici, z I in D tako križ kakor podstavek.

kraju z I in D.

pero z D.

2. Buhurdar (kadilnica): z I in D na tabli, oturku (posodi za ogenj) in kapku (posodi za kadilo); ostali okraski po možnosti z D.

3. Enam (škatla za sveto knjigo): z I in D na dnu in pokrovu.

4. Ibrik (vrč za umivanje): z I in D na robu; pokrov, ročaj in zvezda z D.

5. Skodelica za kavo: z I in D na robu skodelice.

6. Šiša (steklenica za dišave) z I in D na dnu; če je zamašek (čep) iz srebra, se označi z D.

7. Testije (posoda za blagoslovljeno vodo): z I in D na robu, na pokrovu in zvezdi z D.

8. Zarfi (obodna stojalca za skodelice) z I in D na dnu.

d) Hebrejske veroizpovedi:

1. Hanukias (svečnik za praznik »hanukiu«) z I in D na dnu in sprednjem delu, rame z D.

2. Hodes: z I in D na podstavku in omarici, stiki z D.

3. Kazalce (apundator): roka in krona z I in D; verižice kakor druge verige.

4. Megila: z I in D na kroni, cevi in kapsuli; držaj z osjo z D.

5. Nakit za toro:

- a) krona (aftara) z I in D na obroču in na nakitu, zvončki z D;
 - b) tablice z I in D na tabli, kroni in na oba leva; verige kakor druge verige;
 - c) teorat, vito, zvitek (sefertora) z I in D na dnu in na srednjem delu, zvončki z D.
6. Paskacinija (mačica) z I in D na vse štiri spodnje table; ena noga z D; nakit na srednjem kosu z I in D; skodelice (6 kosov) z D.
 7. Rasasa (hišna svetiljka) z I in D na zadnji plošči, na katero je privitih 7 svetiljk; noge z D.
 8. Viseče svetilnice za tempel se označujejo kakor druge take svetilnice.

e) Rimsko-katoliške cerkve:

1. Ciborij: z I in D zunaj na robu in podstavku; patena tudi odspodaj z D.
2. Ciboriji za sveto popotnico: z I in D na podstavku; čaša, pokrov in križ z D.
3. Kadilnice: z I in D na podstavku, robu in pokrovu, obroč z D; ako ima kadilnica mesto podstavka noge, se morejo označiti z I in D. Verige kakor druge verige.
4. Kazalec (manductor): z I in D ročaj in roka.
5. Kelih: z I in D zunaj na robu in na podstavku.
6. Križi, ročni: z I in D na nasprotni strani križa in to pri dnu. Če je križ na podstavku, ki tvori z njim celoto, je žig vtisniti samo na podstavek. Če je pa podstavek na vijak, se mora označiti
7. Križi škofov, prelatov; kanonični za prsa: z I in D z nasprotne strani (reverza); če to ni mogoče, neposredno ob obročku; verige kakor druge verige.
8. Križi z razpelom: z I in D noge in venci.
9. Ladjica, v kateri se hrani kadilo: z I in D na podstavku, zdelici in žlički; pokrov z D.

10. Lestenci, veliki lestenci: z I in D na robu, kupolici in na tri, eventualno na 4 obroče, na katerih so zatakajene verige in na pokrovu. Okraski figur, angelov, svečnih nosilnikov, križi in podobno z D. Verige, kakor druge verige; če so obroči verig večji ko 5 cm, se mora vsak del označiti z I in D, kolikor niso spojeni.
11. Lestenci, manjši lestenci (brez okraskov): z I in D na robu pokrova in na križu; verige kakor druge verige.
12. Lunula: z I in D v sredini.
13. Monštranca: z I in D na podstavku in držaju, okraski in figure, kolikor niso spojene, z D.
14. Patena: z I in D na robu.
15. Patene za sveto popotnico: z I in D na robu, pokrov in gornje kapsule z D.
16. Posoda za sveto vodo: z I in D na robu, ročaj z D.
17. Pušica z oljem za sv. krst: z I in D vse tri pušice, ako so spojene, in sicer na dnu; ako so pušice ločene, se mora vsaka posebej označiti z I in D.
18. Pušica z oljem za sv. popotnico iz 3 delov: z I in D na srednjem kosu, spodnjem delu in pokrovu; križ z D.
19. Svečniki: kakor drugi svečniki.
20. Škofov svečnik (lumen fidei): z I in D na podnožju in držaju, dno cevi (profitel) z D.
21. Škofova palica: z I in D polž in vsi trije deli palice.
22. Škropilnica: z I in D na robu in ročaju kotliča, škropilo z D.
23. Umivalnik: z I in D na robu umivalnika; vrči blizu ročnika in pokrova z D.
24. Vrčki s spodnjim krožnikom: z I in D ob strani blizu ročaja; pokrov z D, krožnik z I in D.
25. Zvončki: z I in D na robu, bat (kembelj) z D.

f) Srbsko-pravoslavne cerkve:

1. Darohraniteljica: z I in D kelih, posoda za vino, mirnica, posoda za hleb (čestica) in dve žlici, potem posoda: na dnu in pokrovi, ostali deli po izprevidnosti.
2. Diskos (okrogli krožnik s podstavkom) z I in D na robu zdelice in na podstavku.
3. Kadilnice: kakor kadilnice rimsko-katoliške cerkve.
4. Kadilnice in posode za kadilo: kakor v rimsko-katoliški cerkvi.
5. Kelih: z I in D na podstavku, srednjem kosu in robu.
6. Kivot (škatlja ali cerkvica): z I in D spodnji del in pokrov; ostali deli po možnosti z D.
7. Kopje: z I in D na držaju in konici; križ z D.
8. Kotel za sveto vodico: z I in D na robu podstavka.
9. Kotel za krščenje: z I in D na zgornjem robu in na dnu, cevi z D.
10. Križi: kakor v rimsko-katoliški cerkvi.
11. Krone za poroko in venci: z I in D na spodnji obroč; členi in postranski deli z D.
12. Krožniki: eden z Materjo božjo, drugi z razpelom Kristusovim z I in D. Če so slike narejene iz posebnega kosa, se tudi one označujejo z D.
13. Lestenci: kakor lestenci rimsko-katoliške cerkve.
14. Naprsni križ (panagija): z I in D na spodnji plošči z nasprotne strani ali na ušescu križa; verige kakor verige.
15. Ognjišče: z I in D na robu in podnožju, držaj z D.
16. Pankandilon in polikandilon: z I in D na srednjem delu; nakiti, ročice, cevi in tablice z D.
17. Petohlebnica: z I in D tabla; petohlebnica na zgornjem delu in dnu. Posode za olje, vino in pšenico prav tako na spodnjem delu z I in D. Pokrov z D. Svečnik z I in D; cev z D.

18. Posoda za krst (mizo): z I in D na dnu in na pokrovu.
19. Ripide: z I in D na ripidi in držaju.
20. Svečniki na 7 ročic: veliki svečniki za 4 sveče — primikiri, dikiri, trikiri (za eno, dve in tri sveče) se označujejo kakor svečniki ali polileji.
21. Svetilnice: z I in D na dnu, strehi in vratih; ročaj z I.
22. Štaka (škofova palica): z I in D na vseh sedem glavnih delov; jabolka in križ z D.
23. Toplota (posoda za toplo vodo): z I in D, vrč od strani blizu držaja in pokrov; držaj z D.
24. Zvezdice (asteriskus): z I in D na obe šibiki in sicer samo na enem koncu; zvezdice z D.
25. Žlice: z I in D na držaju z nasprotne plati.

Cerkveni svečniki: kakor cerkvene stvari.

Cerkvene svetiljke: kakor cerkvene stvari.

Cigarni ustniki: z I in D na robu; prav tako tudi cev, kolikor je izdelana iz plemenitih kovin.

Cvet (veje): z I in D na večjih delih in na igli; z D na manjših delih in priveskih; verižice na enem kraju z I, na drugem pa z D.

Časovniki (kronometri): glej ure.

Čaše: z I in D na robu, če ima čaša držaj in pokrov, se tudi ti deli označujejo z I in D.

Čaše za potovanje (sestavljene iz več pre-mičnih obročev, ki se raztegnejo): z I in D največji obroč zgoraj na robu; zadnji obroč z dnom z I in D na dnu.

Čašice za jajca: z I in D na zunanjem robu; podstavek z D.

Čebriči (kabljiči): na dnu ali na robu blizu ročaja z I in D; ročaj in noge z D; pokrov z I in D; okraski, če mogoče z D.

Čepi (zamaški): z I in D na robu ali na glavi.

Činija (skledica): z I in D na zunanji strani dna; ročaji, če so zraven, z D.

Darila: glej ustanovne stvari.

Denar: za nakit z I in D na robu.

Denarnice: z I in D na zakleпки.

Dijadem (krone okoli čela): z I in D na enem koncu, z D na drugem. Okraski, kolikor niso spojeni, z D.

Diviti: glej tintniki.

Djerdani: glej ogrlice.

Držaji:

a) za palice, dežnike, solčnike in biče z I in D na robu; okraski na držajih se označujejo, kolikor niso spojeni, z D.

b) za nože in vilice z I in D na robu.

Duvanjar: glej škatle.

Glave: glej držaji za palice.

Glavniki (odnosno okovi na njih): na enem

Grivne: glej zapestnice.

Gumbi:

a) za srajce, ovratnike in podobno z I in D na spodnji strani.

b) za manšete, če sta oba dela zvezana z verižico in je verižica spojena z obema gumboma: z I in D na notranji plati gumba; če pa sta gumba zvezana s členki, karabinko in podobnim, z I in D na glavah odznotraj; zveze z D.

c) za telovnike (oprski okrasek): z I in D na členu kar najbliže krogli.

Handžari: z I in D na ročaju; okovi okolu kosti in ostali deli z D.

Hladilniki (vedra za led): z I in D blizu roba, držaji in dno z D; pokrov z I in D.

Ibrik (posoda za vodo in kavo): z I in D na robu ibrika, pokrov in ročaj z I in D.

Igle: za lase, prsa, kravate in podobno z I in D na glavi in igli; okraski z D, če ni mogoče, pa še en D poleg D na glavici in igli. Verižice daljše od 8 cm z I in D; če je verižica prispojena na glavico, se označuje samo na koncih z D. Dvojne igle, spojene z verižico:

obe igli z I in D; verižica z I in D na eni strani. Če se glavica ne more žigosati, se udari še en D poleg D na igli. Če je glavica iz srebra, igla pa iz zlata, se označuje igla z žigom za mešane izdelke. Pri velikih iglah za lase (za frizure), pri katerih je glava iz zlata, igla pa iz srebra, se označujejo vsi deli, ki so samo priviti, z D.

Janjoši (talisman za ženske): glej amuleti.

Jatagani: glej lovski noži.

Jedilca (jedilno orodje): glej žlice, noži in vilice.

Kabare (prsni okras za telovnik): z I in D na eni strani.

Kadilnice: z I in D na strani blizu ročaja; ročaj z D.

Kame (dolga bodala): glej držaji.

Kante (vrči):

a) na dnu ali na robu blizu ročaja z I in D. Podnožje, če je iz enega kosa, z I in D; če nima noge, eno z I in D, ostale pa z D. Ročaj z D; okraski in ostali postranski deli z D, če so zvezani s kanto; če so samostojni, z I in D;

b) za prilivanje cvetlicam z I in D na robu; ročaj in obroč z D.

Karabinke: na ušescu z I in D; na trdnem delu z D.

Karike: glej obročki.

Kastrole: glej sklede.

Kefe: glej ščetke.

Kelhi: z I in D na zunanjem robu in podnožju, okraski z D.

Kese: glej denarnice.

Kleščice:

a) za kolače, salato in podobno: z I in D na enem delu, na drugem z D.

b) za orehe: z I in D na enem koncu, na drugem z D.

Kleščice (mašice) za kolače, sladkor in podobno, če so iz enega kosa, z I in D na zavinku; če so pa iz dveh ročic na šarnire, se označujeta oba konca z D.

Ključ i: z I in D na zgornjem delu.

Ključ e za ključ e: z I in D na obroču in kljuki.

Kolajne: glej spominske kolajne.

Kompas: z I in D na dnu; če o ni mogoče, na robu ali na glavici.

Korice (nožnice): za sablje, nože, handžare in podobno: če so vseskozi iz plemenitih kovin, se označujejo na robu z I in D; obročki z D; če je med nožnicami koža ali podobno, se vtisneta na zgornji rob in na spodnji del I in D. Obročki in ostali deli z I in D.

Košarice: za kruh, jedilca, sadje, cvetje in podobno: na dnu z I in D; ročaji z D; pokrov z I in D; če imajo noge, se označujejo z D; če ima košarica predale, vsak predal z D.

Krčag: glej vrči.

Križi: za verske namene kakor cerkvene stvari; če se rabijo za nakit, z I in D na križu; D na pritiklinah.

Krone: za kipe z I in D; galerija in križ z D.

Krožniki: z I in D na robu zunaj.

Kupice: brez podstavka z I in D na robu; s podstavkom z I in D na robu in podstavku; če ima kupica pokrov in ročaj, oboje z D.

Lampe: glej svetiljke.

Lasnice (gumbi): z I in D na igli neposredno ob glavici; verižice, priveski in podobno, kolikor niso spojeni, se označujejo z D.

Latrne: glej svetiljke.

Lij: z I in D na strani blizu ročaja; ročaj z D.

Lonci: z I in D na robu, ročaju in pokrovu; eventualne noge z D.

Lonci za cvetice: z I in D na robu, ročaj z D.

Lopatice: za torte, presno maslo, ribe in podobno, če so iz enega kosa, z I in D na držaju; če so iz dveh kosov, vsak kos z I in D; votli držaji z D.

Lovorjev venec: z I in D na mestu, kjer se križata obe veji.

Lovski noži: z I in D na robu, nožnice (korice) na robu z D.

Lovski rogovi: z I in D na robu; obroči z D.

Meči: z I in D na ročaju, drugi deli z D. Nožnice kakor nožnice.

Medalje: glej odlikovanja.

Medaljonski: z I in D na robu.

Namizni nastavki:

a) za cvetje z I in D na robu in podnožju; držaji, koder so, vsak z D.

b) za sadje, kolače in podobno z I in D zunaj na zgornjem robu; podnožje z D; če je podnožje na vijak, pa z I in D.

Naočniki: glej: okviri.

Napisi: za tablice in podobno z I in D na robu.

Naprstniki: z I in D na robu.

Obeski:

a) če predstavljajo razna bitja, n. pr. človeka, leva, ribo, ptico, konja in podobno, jih je označevati z I in D, in sicer na samem obesku. Če se na obesek ne morejo vtisniti predpisani žigi, potem naj se v skrajnem primeru vtisnejo na členku, ki je spojen na obesek, in sicer neposredno ob samem obesku; če je na obesku več okraskov, naj se, kolikor niso ti spojeni, označujejo z D.

b) iz derarjev za nakit se označujejo na robu z I in D. Če gre za domač ali inozemski denar, se je ravnati po točki 2. čl. 2. uredbe.

Obešalniki za uro: z I in D na zgornjem robu.

Obročki: z I in D na glavnem delu; zaklepke prav tako.

Odlikovanja (redi): velika z I in D na poglavitem delu, postranski deli z D; manjši redi z I in D na obročku.

Ogladala: z I in D na okovje in ploščo; držaj z zadnje strani z D.

Ogrlice:

a) z I in D na glavnem delu, veriga pa na obeh koncih. Okraski na ogrlici, kolikor niso spojeni, se označujejo z D. Ogrlične zaklepke so ponavadi zaponke z dedcem in matico. Dedec se označuje z I in D, matica z D.

b) iz denarjev sestavljene: z I in D na vsakem kosu denarja; na zaponkah kakor pod a). Kadar gre za domač ali inozemski denar, se je ravnati po točki 2. čl. 2. uredbe.

Oklopi: glej amuleti.

Okovje:

a) za cekine in denar z I in D na okovju samem. Če to ni mogoče, na spojenem členu z I in D. Člen mora biti tako spojen, da je njega večji del na okovu.

b) za naočnike z I in D blizu šarnira — tečaja;

c) za rogove, biče, palice in podobno z I in D na robu;

d) za čaše in pokrove z I in D na ročaju; pokrov z D.

Okviri:

a) za slike, ogledala in podobno z I in D na robu; če so zraven tudi verižice, ki drže sliko, se označujejo konci verižice z I in D;

b) za torbice, za cigare, denarnice, za škatle itd. z I in D blizu spon.

Ostroge: z I in D na obeh ostrogah.

Pašte ali plošče: glej podproge.

Pahljače (lepeze): z I in D na obeh skrajnih kosih; postranski deli, n. pr. verižice, obročki in podobno z D.

Pas: glej podproga.

Pasji ovratnik: če je iz enega kosa, z I in D; če je iz dveh kosov, vsak kos z I in D; zapone z D.

Pečati: z I in D na zgornjem delu ali držaju.

Pepelniki: z I in D na robu; če je kaj postranskih delov, ti deli z D.

Peresa: glej držala.

Peresniki in držala za svinčnike: če so vsa iz dragocene kovine, z I in D na cevi; držalo, če

mogoče z D. Pri inozemskih peresnikih zgornji del z D, če mogoče tudi spodnji del. Držal z majhno količino dragocene kovine ni treba puncirati (čl. 17., točka 6., zakona).

Piščali: z I in D na glavnem delu ali na obroču.

Piščalke: z I in D poleg obročka.

Platnice: za mape, albume, knjige in podobno; če so platnice vse okovane, se označujejo hrbet in stranice z I in D; če je okovje iz več delov, se označuje vsak del z I in D.

Podproge (pafte-spone): z I in D na robu vsakega dela. Okraski, kolikor niso prispojeni na samo spono, se označujejo z D. Če so na sponi verižice prispojene na člen, se lahko žigosajo na obeh plateh z D.

Deli podproge, tako zvani kosi (parčeta), se označujejo vsak z I in D. Če so ti kosi medsebojno prispojeni, se vtisne na dva kraja in v sredi I in D.

Poglice: glej igle.

Polileji: glej svečniki.

Pomikala: z I in D na primernem mestu.

Posipači: za poper, sladkor in podobno z I in D na spodnjem delu; D na pokrovu.

Posode:

a) za razhlajevanje presnega masla z I in D na robu in na pokrovu; podnožje in verižice z D;

b) za cigare z I in D na ročaj; drugi deli, če jih je kaj, z D;

c) za kuhanje jajc z I in D na robu in pokrovu; glavica z D.

Pritiskalniki (za pisma): z I in D na plošči pri robu; prazni okviri prav tako; pritikline z I in D ali vsaj z D.

Prstani:

a) poročni z I in D odznotraj, žig do žiga; z glavico in kamenjem v okovju, izpod katerih so potegnjeni členi, z I in D na glavi; na člene D.

b) iz inozemstva uvoženi se označujejo z D, in sicer odzunaj.

Razpela: glej cerkvene stvari.

Raženj za pečenje: z I in D blizu ročaja; če je ročaj iz plemenite kovine, se označuje z D.

Ročaj sablje: z I in D na povrazu; glavič z D.

Rog za govor: z I in D blizu roba glavnega dela in na ustih.

Samovari: z I in D blizu ročaja in na pokrovu, eno nogo, ročaj, glavico na pokrovu in stojalu za svetiljko z D.

Servijetni obroč: z I in D blizu roba.

Sklede: kakor krožniki, vaze in podnosniki.

Skodelice: za čaj, kavo, juho in podobno z I in D na robu in dnu, ročaj z D.

Skodelice: za omake z I in D na skodelico, dno in krožnik; če je skodelica iz enega kosa, se vtisneta na rob zunaj I in D. Žlica kakor žlice.

Slušala: iz enega kosa z I in D blizu ust; iz več kosov na vseh prostih delih z D; na obeh zunanjih z I.

Sodčki: z I in D na koncu doge z ene in druge plati; pipo in dno z D. Okraski na sodčku se označujejo z D, kolikor niso spojeni na glavni del.

Solnice: navadne z I in D na dnu; dvojne na vsakem dnu; ročaj z D.

Spominske kolajne, ki niso kovane v državnih kovnicah: z I in D na telo v bližini roba; izjemoma je dovoljeno vtisniti žige tudi na ušesce, in sicer tako, da je žig neposredno ob kolajni.

Stebri: za toplomere z I in D na podstavku, z D na stebru.

Steklenice: z I in D na vratu; zamašek (čep) prav tako.

Stojala:

a) za steklenice za olje in kis, za gorčico, z I in D na spodnjem delu, držaj z D;

b) za zobotrebce z I in D na glavnem delu; če je zraven pokrov, se označuje z D.

c) za čaše z I in D na robu, ročaj z D;

d) za cigarne ustnike z I in D na obeh držajih;

e) za jedilni list in okvir za jedilni list z I in D na notranjem in zunanjem tečaju, držalo z D;

f) za krožnik za cigare z I in D na glavnem delu; ostali deli, če niso spojeni, z D.

g) za sol, poper in papriko z I in D na držaju; če je na nastavek spojena tudi pušica za zobotrebce, se označuje ta na robu z D.

Stojalca: za nože, vilice in žlice z I in D na obeh koncih.

Stroji:

a) za kuhanje kave z I in D na robu in na spodnjem delu; pokrov, glavica na pokrovu in pipe z D. Stiskalnik z I in D.

b) za kuhanje jaje z I in D na robu, notranji nosilnik na plošči, pokrov in glavica z D. Podstavek za gorilnik na podstavni ploščici z I in D; ena noga, svetiljka na stranskem ostenju in dnu, pokrov svetiljke in držaj z D.

Svečniki: z I in D na podstavku; cev in kolut z D; lestenci z I in D na srednjem kosu; vsaka ročica in glave z D; ploščice z I in D; nakit na srednjem kosu z D.

Svetiljke:

a) za salon z I in D na vseh večjih delih, na manjših z D;

b) na špirit in podobno z I in D na posodi za špirit, olje itd. v bližini držaja; držaj, podnožje in pokrov z D.

Svetilnice: z I in D dno, streha in vrata; držaj z D.

Svinčniki: glej držala.

Šamije (čelni trakovi): z I in D na enem koncu; drugi konec z D. Okraski, kolikor niso spojeni, se označujejo z D.

Ščetke:

a) za britje: z I in D na spodnjem robu; če je ščetka v oklepu, se tudi ta označuje z I in D;

b) za obleko: z I in D na robu;

c) za zobe, lase, nohte: kakor ščetke za obleko.

Ščit: z I in D na spodnjem robu. Če je ščit iz več delov, se označujejo ti deli z D.

Škarje: z I in D na eni ročici; na drugi z D.

Škatle (pušice):

a) za tobak, sladkor, puder in podobno: z I in D dno in pokrov. Če je pušica prevlečena z loščem ali sklenino, se vtisnejo žigi na notranji rob ali odprtino. Če je pokrov tobačnice iz dveh kosov, tako, da se eden v drugega potegne, se označujeta oba z D. Koder je zraven ključavnica, se označuje z D; prav tako tudi ključi;

b) za ure z I in D na vse pokrove odznotraj; vrat in obroč z D.

Tase: z I in D na robu zunaj.

Tase za serviranje: z I in D blizu roba in na dnu; ročaj in okraski z D.

Tehnice: z I in D na vzvodu in na vsaki skledi, z D na jezičku.

Tepeluki (zlate in srebrne plošče na ženskih pokrivalih): z I in D na robu; če so na tepeluku kubeta (kupole), se označujejo, kolikor niso spojena na glavni del, z D.

Tintniki: posode za čnilo in sipo z I in D; pokrov z D; podstavek z I in D; noge, čržaj, figure in ostali postranski deli z D.

Toke: glej gumbi.

Torbe, ročne:

a) če je držaj in mošnja (mreža) iz dragocene kovine, z I in D na obeh koncih masivnih delov; priveski, če niso spojeni, se označujejo z D.

b) okviri ročnih torb iz kože, svile ali podobnega z I in D na vsako stran (na spodnje dele); zak'epka z D; verižice se označujejo kakor verižice pri vseh vrstah torb.

Tulci: za palice, jezdni biči (korobači) in podobno z I in D.

Uhani: običajni z zaklepko z I in D na zgornjem delu zaklepke, in sicer ob uhanu samem. Obeski, ki so

na uhanu, se označujejo, kolikor niso spojeni z uhanom, z D. Prav tako je ravnati z uhanj na kljuge. Verižice na uhanih se označujejo kakor navadne verižice.

U m i v a l n i k i : z I in D na robu. Verige, koder so, se označujejo kakor verige.

U r e :

a) domači izdelki z I in D na vsakem pokrovu odznotraj; vrat in obroček z D;

b) iz inozemstva uvoženi izdelki z D na vratu in obročku, in sicer tako, da se krona izvleče, vrat pa natakne na kljun nakovala in pritisne žig. Ako je kljun nakovala predebel, se namesto kljuna vstavi žebelj ustrezne debeline, in se tako na nakovalu izvrši žigosanje;

c) ročne brez vrata, ki služijo obenem za zapestnice, z I in D na zaklepki (vzmetu) verižice in po možnosti tudi na uri (ali na členu ali na sami uri). Take ure se označujejo, če so uvožene iz inozemstva, z D;

d) vdelane v trakove, kožo in podobno, se zaznamujejo z I in D na obročku ure, če ga ni, na dnu.

U s e k a č i z a s v e č e : glej škarje.

U s t a n o v n e s t v a r i : n. pr. noge, roke, oči svetnika in podobno se označujejo z I in D na primernem mestu tako, da se stvar ne pokvari.

V a z e :

a) za cvetje z I in D na robu; ročaji, kolikor jih je, z D;

b) za kompote, kolače in podobno z I in D blizu ročaja, na dnu in pokrovu. Če ima vaza noge, se zaznamuje ena noga z D; okraski, kolikor niso spojeni, z D.

V e r i g e :

a) masivne, ki niso daljše ko 60 cm, z I in D na obeh plateh in v sredi; če so verige daljše od 60 cm, z I in D v razdaljah 20 cm; masivne v dolžini 20—35 cm

z I in D na štirih mestih, in sicer dva na koncih in dva med konci v enaki razdalji.

Če so verige dvojne, se oba dela označujeta z I in D.

b) kratke (oficirske) z I in D na enem koncu; na drugem z D; obeski in pomikala z D.

c) votle, bodisi dolge ali kratke, se označujejo, kolikor o prispojene, na obeh plateh z I in D.

Vilice: z I in D na koncu držaja na zadnji strani; s pripravo za prijemanje mesa z I in D na zgornjem delu; priprava z D.

Vrči: za vodo z I in D na robu; kljun z D.

Vžigala (kresala): z I in D pokrov ali obroč ali dno.

Zamaški: glej čepi.

Zaklepke:

a) za pasove, plašče in podobno z I in D na obeh delih;

b) za torbice, mošnje, denarnice in podobno z I in D na obeh delih.

Zapestnice (brasleti, obroči):

a) filigranske izdelave: če so deli spojeni, se označujejo na zaklepki z I in D; če posamezni deli niso spojeni, se označuje vsak kos z I in D; prav tako tudi zaklepka;

b) gladke: z I in D na zaklepki — vzmeti; okraski, kolikor niso spojeni, se označujejo z D;

c) votle: vsaka polovica z I in D ali na robu ali na zaklepki;

d) podobne okroglemu obroču: z I in D na spojnem mestu;

e) pletene iz več vrst: na vsaki zaklepki z I in D;

f) z biseri, koralami in podobnim: z I in D na zaklepki, posamezni deli z D.

Zapone: za plašče ali podobno z I in D na petlji; z D na zaponi. Če so zapone velike, se vtisneta na oba dela I in D.

Zatičniki (odčepniki) z I in D na držaju.

Zažigalniki: glej vžigala.

Zobotrebci: z I in D na glavnem delu.

Zvečke: (nadomestila za zvonove) na glavnem delu z I in D; zvončki z D.

Zvonovi: z I in D na držaju in robu; bat z D.

Dodatek III.

Državni čistinski žigi.

(Sedaj veljavni po čl. 22. uredbe.)

1. Izdelki iz zlata.

a) Domači izdelki.

Veliki žigi:

»Glava Miloša Obilića«

950/1000

840/1000

750/1000

583/1000

Mali žigi:

»Pšenični klas«

958/1000

840/1000

750/1000

583/1000

b) Inozemski izdelki:

»Sokol«

583/1000

2. Izdelki iz srebra.

a) Domači izdelki.

Veliki žigi:

»Glava kmetice«

950/1000

900/1000

800/1000

* Ti žigi niso pravilni, ker so številke na njih napačno postavljene.

Mali žigi:

»Petelin«

950/1000

900/1000

800, 1000

b) Inozemski izdelki.

»Galeb nad vodo«

800, 1000

3. Izdelki iz platine.

a) Domači izdelki.

»Hrastov list«

950/1000

b) Inozemski izdelki.

»Bokal«

950/1000

* Ti žigi niso pravilni, ker so številke na njih napačno postavljene.

4. Mešani izdelki.

A. Izdelki iz zlata in srebra in obratno.

a) Domači izdelki.

»Kuna«

583/1000 zlato

800/1000 srebro

b) Inozemski izdelki.

»Orlova glava«

583/1000 zlato

800/1000 srebro

B. Izdelki iz platine in zlata in obratno.

a) Domači izdelki.

»Riba«

950/1000 platina

583/1000 zlato

b) Inozemski izdelki.

»Meč«

950/1000 platina

583/1000 zlato

5. Žig za izvoz.

»Trolist lipe«

Dodatek IV.

Državni čistinski žigi.

(Ne več veljavni po čl. 63. uredbe.)

A. Za zlato.

a) Domači izdelki.

Veliki žigi:

»Solnce v krogu«

»Glava Miloša Obiliča«

750/1000

583/1000

Mali žigi:

»Ptici z vejico«

750/1000

»Levja glava«

583/1000

b) Inozemsko zlato.

»Meč med lovorovima vejicama«

750/1000

»Bokat«

583/1000

B. Za srebro.

a) Domači izdelki.

Veliki žigi:

»Mlad mesec«

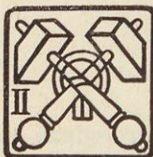
»Kladivi

»Merjaščeva glava«

križem zvezani«

900/1000

800/1000

750/1000

Mali žigi:

»Merkurjeva palica«

900/1000

»Krokarjeva glava«

750/1000

»Kozlova glava«

800/1000

b) Inozemski izdelki.

»Konjska glava«

800/1000

»Krona«

750/1000

III.

Pravilnik

o teži in čistini zlatega denarja, ki se mora preizkušati glede čistine in žigosati.*

Člen 1.

Zlati denar za nakit, ki se proizvaja v državi ali uvaža iz inozemstva, daje v promet, ima v skladišču ali nudi naprodaj, ne sme imeti manjše čistine in teže, nego kolikor znaša najmanjša dopuščena čistina in teža, določena v členu 2. tega pravilnika.

Člen 2.

Najmanjše dopuščene čistine in teže posameznih vrst denarja so téle:

Zap. št.	Naziv novca	Dopuščena najmanjša	
		teža v gramih	čistina v tisočinkah
1.	cesarski veliki zlatniki	13·96	986
2.	cesarski mali zlatniki	3·49	986
3.	hamidije, velike	4·50	750
4.	hamidije, polovice	2·30	750
5.	hamidije, četrtine	1·30	750
6.	rešadije, velike	4·50	750
7.	rešadije, polovice	2·30	750
8.	rešadije, četrtine	1·30	750
9.	mahmudije	3·80	750

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 16. julija 1930., št. 159/LIX/352. — »Službeni list« št. 128/21 iz l. 1930.

Zap. št.	Naziv novca	Dopušćena najmanjša	
		teža v gramih	ćistina v tísoćinkah
10.	rubije	0.55	750
11.	hajrije (stari igrmiluki)	1.30	750
12.	hajrije, polovice	0.60	750
13.	Ćifte, hajrije (krkluk)	3.20	750
14.	menduhije (novi igrmiluki)	1.10	750
15.	menduhije, polovice	0.60	750
16.	adlije	1.20	750

Zunanjo obliko novcev (lice in nalićje), naštetih pod prednjimi toćkami 1. do 16., kaćejo slike v dodatku tega pravilnika.*

Ćlen 3.

Ako bi v preizkušnjo in ųigosanje predloćeni denar ne imel v prednjem ćlenu doloćene najmanjše ćistine in teće, se razbije in se v tem stanju vrne tistemu, ćigar je.

Ćlen 4.

ųigi, ki so na denarju, ųigosanem preden je stopil v veljavo zakon o izpremubah in dopolnitvah zakona o kontroliranju ćistine izdelkov iz zlata, srebra in platine, obdrćijo svojo polno veljavo tudi potem, ko stopi ta pravilnik v veljavo.

Ćlen 5.

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko se objavi v »Sluųbenih novinah«.

V Beogradu, dne 5. julija 1930.; št. 3.892/30.

Minister
za trgovino in industrijo
Juraj Demetrović s. r.

* Tu omenjene slike so v »Sluųb. novinah« tako nejasne, da jih nikakor ni mogoće razloćevati ali celo ponatisniti.

IV.

Tarifa

za pobiranje žigovine in ostalih pristojbin za mere
in dragocene kovine.

Na osnovi člena 5. zakona o osrednji upravi za mere in dragocene kovine,² člena 29. zakona o merah, njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi³ in člena 16. in 17. zakona o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine,⁴ predpisujem v sporazumu z ministrom za finance naslednjo

t a r i f a

za pobiranje žigovine in ostalih pristojbin za mere
in dragocene kovine.

Člen 1.

Na mere in merilne priprave, ki se predložijo v prvi ali v občasni pregled in žigosanje, overovitev, preizkušanje sistema itd., nadalje za preizkušanje čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine, kemične analize itd., se

¹ »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 28. novembra 1933., št. 273/LXXX/769.

² »Službene novine« št. 156/XL iz l. 1928., »Uradni list« št. 251/70 iz l. 1928.

³ »Službene novine« št. 156/XL iz l. 1928., »Uradni list« št. 252/70 iz l. 1928.

⁴ »Službene novine« št. 156/XL iz l. 1928., »Uradni list« št. 253/70 iz l. 1928.

pobirajo žigovina, odnosno pristojbine po postavkah, določenih v členih 2. do 16. te tarife.

I. Žigovina.

Člen 2.

Mere in priprave za merjenje dolžine in površine.

Od 20 do 5 metrov	Din	15.—
2 in 1 metra	„	5.—
5 in 2 decimetrov	„	2.—
Konjske mere	„	5.—
Debelinske mere:		
2 in 1 metra	„	5.—
manjše od 1 metra	„	2.—
Priprave za merjenje dolžine	„	50.—
Priprave za merjenje površine	„	100.—

Za precizne dolžinske mere se pobira dvakratni znesek prednjih tarifnih postavk. Spredaj določene postavke se pobirajo neglede na to, ali ima dolžinska mera eno ali več razdelb.

Člen 3.

Mere in priprave za merjenje tekočin in suhih tvarin.

1 hektolitra	Din	15.—
Od 50 do 10 litrov	„	10.—
5 in 2 litrov	„	3.—
Od 1 litra do 1 centilitra	„	1.—
Stekleni baloni:		
do všteti 10 litrov	„	3.—
čez 10 litrov	„	5.—
Kadi za tropine za vsak hektoliter prostornine	„	10.—
Konve (kangle) za mleko:		
od 1 do 5 litrov	„	2.—
čez 5 do 10 litrov	„	4.—
čez 10 litrov	„	6.—

Mere za mleko:

do 5 litrov	Din	10.—
čez 5 do 10 litrov	„	20.—
za vsakih nadaljnjih 10 litrov po	„	5.—

Priprave za merjenje tekočin:

do 2 litrov	„	10.—
čez 2 do 5 litrov	„	30.—
čez 5 do 50 litrov	„	60.—
čez 50 do 150 litrov	„	100.—
čez 150 litrov	„	150.—

Mere za suhe tvarine:

za posebne svrhe	„	10.—
----------------------------	---	------

Okviri za merjenje drv:

do 2 m ²	„	5.—
čez 2 m ²	„	10.—

Člen 4.

Steklenice in steklene posode za točenje alkoholnih pijač
in mleka.

Gostilniške steklenice, za vsako	Din	0·50
Čaše z enim merskim znakom, za vsako	„	0·50
Čaše z dvema merskima znakoma, za vsako	„	1.—
Steklenice za mleko, za vsako	„	0·50

Člen 5.

Sodi.

Do sto litrov prostornine, vseeno, ali je
sod navaden ali za pivo, se pobira po Din 5.—

Za vsakih nadaljnjih 100 litrov po . . . „ 5.—

Ostanek, manjši od 100 litrov, se računi za celih
100 litrov.

Člen 6.

Uteži.

Od 50 do 10 kilogramov	Din 5.—
Od 5 do 1 kilograma	„ 1.50
Od 50 dekagramov do 1 grama	„ 0.50

Za precizne uteži se pobira, začevši od 20 kilogramov do 1 grama, dvakratni znesek prednjih postavk, od 500 miligramov pa do 1 miligrama Din 1.50 za kos.

Žigovina za pregled in žigosanje specialnih uteži, ki spadajo med Fairbanksove tehtnice, je ista kakor za navadne uteži enake velikosti; za karatne uteži znaša Din 1.50 za kos.

Člen 7.

Tehtnice.

1. Tehtnice prečnice z enakimi ali neenakimi prečkami, tehtnice z vrhnjimi skledami, rimske tehtnice in mostne tehtnice:

Do všteti	10 kilogramov nosilnosti	Din	5.—
„ „ 50	„ „	„	10.—
„ „ 100	„ „	„	15.—
„ „ 200	„ „	„	20.—
„ „ 500	„ „	„	30.—
„ „ 1.000	„ „	„	50.—
„ „ 5.000	„ „	„	100.—
„ „ 10.000	„ „	„	150.—
„ „ 15.000	„ „	„	250.—
„ „ 40.000	„ „	„	350.—

Čez 40.000 kilogramov nosilnosti za vsakih nadaljnjih (polnih ali začetih) 1.000 kg še po Din 50.—.

Na precizne tehtnice se pobira za vsako dvakratni znesek prednjih tarifnih postavk.

2. Za pregled in žigosanje nagibnih tehtnic, dalje tehtnic, katerih konstrukcija je sestavljena iz nagibnih in drugih tehtnic, se pobira do všteti 500 kilogramov nosil-

nosti trikratni, nad 500 kilogramov nosilnosti pa dvakratni znesek žigovine po točki 1.

3. Pri tehtnicah prečnicah z enakima prečkama za posebne namene in z avtomatsko napravo za tehtanje porcij (avtomatske tehtnice z vedri za tehtanje grudastih ali zrnatih sipkih tvarin, kakor žita, moke, sirovega sladkorja, cementa, gramoza itd.) se določa žigovina takole:

a) za tehtnice, s katerimi se tehta samo ena vrsta tvarine:

Do všteti	50 kilogramov nosilnosti	Din	30.—
„	100	„	40.—
„	200	„	50.—
„	300	„	60.—
„	400	„	80.—
„	500	„	100.—

Nad 500 kilogramov nosilnosti za vsakih nadaljnjih (polnih ali začetih) 100 kilogramov razen Din 100.— še po Din 10.—;

b) za tehtnice, s katerimi se tehta več vrst tvarine, se pobira za vsako nadaljnjo vrsto tvarine žigovina, ki je za 50% višja od one, ki je določena v prednji točki a);

c) za pregled in žigosanje uteži za reguliranje se pobira po nosilnosti polovica žigovine, določene v prednji točki a);

č) za pregledovanje števčevega mehanizma se pobira po Din 5.—.

Člen 8.

Plinomeri.

Če količina plina, katera prehaja v eni uri skozi plinomer, ni večja od:

0.25 kubičnega metra	Din	10.—
0.50	„ „	„	15.—
1	„ „	„	20.—
2 kubičnih metrov	„	25.—
4	„ „	„	30.—
6	„ „	„	35.—

8	kubičnih metrov	Din	40.—
10	”	”	”	45.—
15	”	”	”	50.—
20	”	”	”	55.—
30	”	”	”	60.—
50	”	”	”	65.—
75	”	”	”	70.—
100	”	”	”	100.—
nad 100	”	”	”	150.—

Člen 9.

Vodomeri.

S kalibrom od 5 do 13 milimetrov	Din	15.—
” ” ” 14 ” 25 ”	”	25.—
” ” ” 26 ” 40 ”	”	40.—
” ” ” 41 ” 50 ”	”	50.—
” ” ” 51 ” 60 ”	”	60.—
” ” ” 61 ” 70 ”	”	70.—
” ” ” 71 ” 80 ”	”	80.—
” ” ” 81 in več milimetrov za vsak milimeter kalibra po	Din	1.—

Za kombinirane vodomere se pobira žigovina, ki ustreza vsoti žigovine za oba kalibra.

Člen 10.

Taksametri.

Za pregledovanje in žigosanje taksametrov za vsak kos	Din	30.—
Prenosne konstrukcije taksametra za vsako	”	5.—

Člen 11.

Tokomeri.

1. Temeljne tarifne postavke za tokomere z 2 žicama do napetosti 500 voltov neglede na vrsto toka in periodičnost:

do 10 amperov	Din	30—
„ 50 „	„	50—
„ 200 „	„	100—
„ 500 „	„	200—
nad 500 „	„	300—

2. Za več ko 500 voltov napetosti se zvišujejo postavke pod točko 1.:

za napetosti do 3000 voltov za . . . 100%,

za napetosti čez 3000 voltov za . . . 200%.

3. Za tokomere s 3 in več žicami se zvišujejo postavke pod točko 1. za 50%.

4. Za tokomere z dvema ali več tarifami se zvišujejo postavke pod točko 1. za 50%.

5. Za univerzalne tokomere, ki se uporabljajo v mrežah različne maksimalne amperaže* in voltaže, kakor tudi za vse tokomere s pomožnimi napravami se zvišujejo postavke pod točko 1. za 20%.

6. Za tokomere s transformatorji ali upori, ki niso vdelani v oklop tokomera, se zvišujejo temeljne postavke pod točko 1. za 50%. Kot osnova za izračunanje žigovine po prednjih točkah 1. in 2. služita večja jakost in napetost toka, ki sta označeni na transformatorjih, odnosno na uporih. Kadar se vrši pregledovanje takih tokomerov brez transformatorjev, odnosno uporov, se jemlje ta kot osnova za izračunanje žigovine reducirana jakost in napetost toka, za katere je tokomer stvarno izdelan in ki sta na njem označeni.

7. Pri tokomerih z več žicami in z ničelnim vodom se jemlje kot osnova za izračunanje poviškov po točki 2. napetost med enim glavnim vodom in ničelnim vodom (na tokomeru označena nižja napetost).

8. Vsi poviški pod prednjimi točkami 2. do 6. se računijo vedno od osnovne postavke po točki 1., vsak zase in neodvisno od drugega; žigovina sestoji iz osnovne postavke in vsote vseh poviškov.

* V izvorniku pogrešno »zapremine« (prostornine); prav pač: amperaže.

Člen 12.

Izdelki iz zlata, srebra in platine.

1. za izdelke iz zlata od 1 kilograma Din 1000.—,
2. za izdelke iz srebra od 1 kilograma „ 100.—,
3. za izdelke iz platine od 1 kilograma „ 2000.—.

Tu določena žigovina se odmerja od grama do grama. Vsak začetni gram velja za poln gram. Odmerjanje žigovine po prednjih predpisih se ne vrši posamič za vsako vrsto istočasno predloženih izdelkov iz zlata, srebra in platine, marveč po skupni teži, ki se opremi z žigom. Za izdelke, sestavljene iz več vrst dragocenih kovin (iz zlatih, srebrnih in platinskih zlitin), se pobira žigovina kakor da so izdelani iz zlata.

Pri izdelkih iz zlata, srebra in platine, pripravljenih za izvoz, se plačuje za njih opremljenje z žigom za izvoz na naslov žigovine po 10 par za vsak kos izdelka.

II. Pristojbine.

Člen 13.

Preizkušnja sistema mer in merilnih priprav.

Za mere in merilne priprave, ki se predlože zaradi preizkušnje sistema, se pobirajo:

1. Mere in priprave za merjenje dolžine in prostornine ter uteži:
 - a) za preizkušanje sistema Din 200.—,
 - b) za dopolnilno preizkušanje sistema „ 100.—.
2. Mere in priprave za merjenje površine za geodetske ali podobne svrhe:
 - a) za preizkušanje sistema „ 200.—,
 - b) za dopolnilno preizkušanje sistema „ 100.—.
3. Mere in priprave za merjenje površine za industrijske svrhe:

a) za preizkušanje sistema	Din 400.—,
b) za dopolnilno preizkušanje sistema	„ 200.—.
4. Tehnice prečnice z enakima ali neenakima prečkama, tehtnice z vrhnjimi skledami, nagibne tehtnice do 100 kilogramov nosilnosti in prenosne mostne tehtnice:	
a) za preizkušanje sistema	„ 200.—,
b) za dopolnilno preizkušanje sistema	„ 100.—.
5. Druge konstrukcije tehtnic:	
a) za preizkušanje sistema	„ 600.—,
b) za dopolnilno preizkušanje sistema	„ 300.—.
6. Plinomeri, vodomeri in taksometri:	
a) za preizkušanje sistema	„ 400.—,
b) za dopolnilno preizkušanje sistema	„ 300.—.
7. Tokomeri:	
a) za preizkušanje sistema	„ 1000.—,
b) za dopolnilno preizkušanje sistema	„ 500.—.

Člen 14.

Overitve in druge preizkušnje.

1. Za overitev aparatov za kubiranje (sodov, plinomerov ali vodomerov) se pobirajo:

do 100 litrov	Din 100.—
nad 100 „ 400 „	„ 200.—
„ 400 „ 600 „	„ 250.—
„ 600 „ 800 „	„ 300.—
„ 800 „ 1000 „	„ 350.—
„ 1000 litrov za vsakih polnih ali začetih 100 litrov	

še po Din 50.—.

2. Za merjenja, preizkušnje in poizkuse, izvršene v prid znanosti, industrije in obrtništva (čl. 3., točka 7.

zakona o osrednji upravi za mere in dragocene kovine), za katere se po značaju dela ne more vnaprej ugotoviti višina pristojbine, določi upravnik osrednje uprave za mere in dragocene kovine za vsak primer posebej višino pristojbine, ki jo je treba pobrati.

Člen 15.

Analize.

Za kemične analize zlitin iz zlata, srebra ali platine se pobira:

a) za analize zlitin iz zlata po	Din 30.—,
b) za analize zlitin iz srebra po	„ 10.—,
c) za analize zlitin iz platine po	„ 50.—.

Člen 16.

Ležarina.

Če se tokomeri in sodi, ki so bili izročeni na pregled, ne odpravijo en dan po določenem roku, se pobira za vsak nadaljnji dan ležarina, in sicer za:

tokomere za kos po	Din 0·50,
sode za vsak kos od hektolitra prostornine	„ 1.—.

Ostane, manjši od hektolitra, se računi za cel hektoliter.

III. Stroški strank ob poslovanju na mestu samem.

Člen 17.

Kadar želijo stranke, da se pregledajo njih merila, overujejo priprave, preizkusijo sistemi itd. zunaj stalnih ali začasnih prostorov urada, se morajo:

1. obrniti s pismeno in po predpisih kolkovano prošnjo na urad, v čigar področje spada izvršitev dotičnega opravila (na osrednjo upravo za mere, njene postaje za preizkušnjo tokomerov ali na oddelke za kontrolo mer);

2. poskrbeti uslužbencu, kadar vrši delo v kraju samem, brezplačno prikladne prostore, potrebno postrežbo, dalje snov ali energijo (vodo, plin, električni tok, ogenj itd.), potrebno za preizkušnjo;

3. skrbeti same in na svoje stroške, da se prenesejo priprave, potrebne za uradno opravilo, iz stalnih ali začasnih prostorov urada na mesto opravila in odondod nazaj ali pa na kraj, ki ga jim uradnik določi; v poslednjem primeru samo takrat, kadar kraj, ki ga je uradnik določil, ni bolj oddaljen nego stalni ali začasni uradni prostori;

4. povrniti uslužbencu potne stroške in dnevnice, določene v uredbah in pravilnikih, kakor tudi stroške za prenos priprav, kadar mora skrbeti za prenos uslužbenec sam.

Pripomba 1. V primerih po prednji točki 1. odloči urad, ali je ali pa ni potreben odhod na mesto samo in obvesti o tem stranko.

Pripomba 2. Določba prednje točke 3. velja za primere, kadar se vršita pregled in žigosanje ali uradno opravilo na mestu samem:

a) v območju sedeža osrednje uprave za mere ali njenih postaj za preizkušnjo tokomerov;

b) v območju stalnega sedeža oddelka za kontrolo mer;

c) ob priliki občasnega obhoda v območju središča za občasni pregled in

č) ob priliki občasnega obhoda zunaj območja središča za občasni pregled, če je dotično opravilo na mestu samem odobreno v delovnem programu.

Člen 18.

Kadar zahteva več strank, ki stanujejo v območju enega kraja, s skupno prošnjo pregled in žigosanje meril na mestu samem, trpijo skupno vse stroške, določene v členu 17. te tarife.

IV. Drugi stroški in dolžnosti strank.

Člen 19.

Poleg žigovine, pristojbin in stroškov, predpisanih v členih 2. do 17. te tarife, morajo stranke trpeti tudi téle stroške:

a) za objavo tehničnih opisov in konstrukcijskih načrtov za novo odobrene sisteme meril;

b) za pomožne moči ali postrežbo, če so potrebne pri delu za preizkušnjo sistema meril ali pri merjenjih, preizkušnjah in poizkusih, opravljenih v laboratoriju osrednje uprave za mere za znanstvene ali industrijske svrhe:

c) za material ali energijo (vodo, plin, električni tok itd.), potrebne pri delu po prednji točki b), če se ta dela vršijo v laboratoriju osrednje uprave za mere;

č) za odvoz in dovoz mer in merilnih priprav, predloženih na pregled ali preizkušnjo;

Pripomba. Stroški za material v smislu prednje točke c), ki je potreben za kemične analize, gredo v breme države.

V. Pobiranje žigovine in drugih pristojbin.

Člen 20.

Žigovina po členih 2. do 4., dalje po členu 5. za sode za pivo do všteti 300 litrov prostornine in po členih 6. do 11., nadalje pristojbine po členu 13., po točki 1. člena 14. in po členu 15., kakor tudi stroški po točki 4. člena 17. te tarife se pobirajo od strank vnaprej, še preden se prične uradno opravilo; žigovina za navadne sode po členu 5., dalje po členu 12. kakor tudi pristojbine po točki 2. člena 14. se pobirajo po končanem pregledu, toda preden se izvrši žigosanje.

Pobiranje ležarine se mora opraviti, preden se stranki izroče pregledane in žigosane mere ali sodi.

Žigovino, pristojbine in ležarino po členih 2. do 16. te tarife plačajo stranke na čekovni račun poštno hranil-

nice. Stroški po točki 4. člena 17. se plačajo pri dotičnem uradu v gotovini.

Člen 21.

Pristojbine po točki 2. člena 14. in po členu 19. te tarife se plačujejo iz depozitov, ki jih vlagajo prizadete stranke pri osrednji upravi za mere.

Člen 22.

Žigovina in pristojbine po pričujoči tarifi se pobirajo za mere in merilne priprave, kadarkoli se opravlja njih pregled in žigosanje, preizkusi sistem, izvrši overitev itd. Pobirajo se tudi takrat, kadar mere in merilne priprave ne ustrezajo zahtevanim pogojem in se zato vrnejo brez žigosanja ali overovitve, ali pa kadar se preizkušnja sistema ne konča z odobritvijo sistema.

VI. Oprostitve od plačevanja žigovine in pristojbin.

Člen 23.

Žigovina se ne pobira:

1. če se pokaže na prvi pogled, ne da bi se uporabil kak instrument ali pripomoček, da se mera ne more žigosati;

2. če prispejo mere ali merilne priprave razbite ali če se razbijejo pri pregledu, odnosno žigosanju;

3. za prežigosanje, ki se izvrši na novih merah, ki so v zalogi zaradi prodaje;

4. za občasni pregled in žigosanje mer državnih uradov in ustanov, razen pridobitnih;

5. za tiste izdelke iz zlata, srebra in platine, ki se zaradi predpisom ne ustrezajoče čistine ali sestave ne morejo opremiti s čistinskim žigom ali ki se uničijo;

6. za tiste sestavne dele iz navadnih kovin ali drugih tvarin, ki so na izdelkih iz dragocenih kovin, kakor tudi za vdeleno kamenje;

7. za pregledane, pa zaradi nepravilnosti zavrnjene steklene mere, steklenice, posode in balone, kadar se žigosajo v tvornicah za steklo;

8. za navadne sode, katerim se ob pregledu ne more določiti prostornina, ker puščajo vodo.

Pripomba 1. Državne urade in ustanove, ki so oproščene v smislu prednje točke 4. plačevanja žigovine, določi minister za trgovino in industrijo.

Člen 24.

Pristojbine se ne pobirajo:

1. za naknadne preizkušnje odobrenih sistemov mer in merilnih priprav, da se dokončno ugotovi njih uporabnost v javnem prometu;

2. za overitev mer, merilnih priprav, aparatov itd., kadar se na prvi pogled, ne da bi se rabil kak instrument ali pripomoček, pokaže, da se dotična priprava ne more overiti.

VII. Popusti.

Člen 25.

Ob pregledu in žigosanju mer in merilnih priprav, steklenic, posod in sodov so dovoljeni naslednji popusti:

1. za 15%:

a) na žigovini po čl. 8., 9. in 11. te tarife, kadar se pregledujejo in žigosajo na mestu samem na sedežu urada plinomeri, vodomeri in tokomeri, kateri se uporabljajo v delavnicah, obrtnih napravah in podjetjih, ki so v lasti ali v upravi banovin, mest ali občin, če dajo dotične ustanove ali podjetja na razpolago za delo potrebne prostore;

b) na žigovini po členih 8. do 11. te tarife, kadar se pregled in žigosanje plinomerov, vodomerov, tokomerov ali takšametров vrši od časa do časa na sedežu urada v prostorih industrijskih podjetij, urejenih za ta namen;

c) na žigovini, predpisani v členih 2., 3., 6. do 11. te tarife, kadar se vrši pregled in žigosanje mer in merilnih priprav na sedežu urada v stalnih ali začasnih postajah za kontrolo mer, ustanovljenih z odobritvijo ministra za trgovino in industrijo;

č) na žigovine po členu 5. te tarife, kadar se vrši žigosanje sodov na mestu samem pri izdelovalcu sodov na sedežu urada.

2. Za 25%:

V vseh primerih, naštetih v prednji točki 1. pod a) do č), če se nahaja dotična stranka, ustanova, podjetje, stalna ali začasna postaja za kontrolo mer zunaj sedeža urada.

3. Za 30%:

Na žigovini po členu 4. te tarife, kadar se vrši žigosanje steklenih meril, steklenic, posod in steklenih balonov v tvornicah za steklo, ki so na sedežu urada.

4. Za 40%:

V primerih, naštetih v prednji točki 3., če je dotična tvornica stekla zunaj sedeža urada.

5. Za 50%:

Na žigovini po členih 8., 9. in 11. te tarife, kadar dado ustanove, naštete pod točko 1.a) tega člena, kontroli mer na razpolago svoje prostore, aparate in postrežbo, da izvrši pregled in žigosanje plinomerov, vodomero in tokomerov, ki so last zasebnih strank.

Pripomba 1. Popust po točki 1.c) se daje samo, če so merila, merilne priprave itd., ki so se predložile na pregled in žigosanje, izdelane v dotičnem podjetju, pri katerem je stalna ali začasna postaja za kontrolo mer;

Pripomba 2. Popust po točki 5. se daje samo po poprejšnjem pritrdilu ministra za trgovino in industrijo s pogoji, ki se predpišejo in veljajo samo za plinomere, vodomere in tokomere, ki so last ustanov, naštetih v točki 1. tega člena.

VIII. Povračilo žigovine in drugih pristojbin.

Člen 26.

Do povračila žigovine in drugih pristojbin, plačanih po tej tarifi (člen 2. do 16.) imajo pravico stranke, ki so vplačilo izvršile, samo v tehle primerih:

1. če se uradno delo, za katero se je izvršilo plačilo, ni opravilo;

2. če se je plačala po pomoti stranke ali uslužbenca višja žigovina, pristojbina ali ležarina, nego bi bilo treba;

3. v vseh primerih, naštetih v členih 23. in 24., v katerih se je žigovina plačala vnaprej.

Člen 27.

Prošnje strank za povračilo plačil po členih 2. do 16. te tarife odpremi urad, ki je vplačilo pobral, na ministrstvo za trgovino in industrijo (osrednjo upravo za mere in dragocene kovine). Prošnje se vzamejo v pretres le tedaj, če se:

a) predloži prošnji pobotnica osrednje uprave za mere ali njunih postaj za preizkušnjo tokomerov, odnosno dotičnih oddelkov za kontrolo mer o izvršenem plačilu, in če se

b) prošnja vloži v roku 30 dni, ki se računani v primeru točk 1. in 2. člena 26. od dneva plačila, v primeru točke 3. člena 26. pa od dneva, ko so se merila, merilne priprave itd. predložile v pregled.

IX. Delovni čas uslužbencev.

Člen 28.

Pri delu na mestu samem, neglede, ali se vrši v območju stalnega sedeža urada ali zunaj njega, so uslužbenci zavezani, delati največ osem ur. Vendar ne smejo delati pred 8., niti po 18. uri.

To ne velja za pregled meril državnih, odnosno zasebnih železniških podjetij; v takih primerih je uslužbenec dolžan, da uravna svoj osemurni delovni čas po železniškem voznem redu.

X. Končne določbe.

Člen 29.

Ta tarifa dobi moč 1. januarja 1934., po objavi v »Službenih novinah«. S tem dnem preneha veljati tarifa, izdana pod številko 7477 z dne 30. XI. 1931. (»Službene novine« z dne 18. XII. 1931., št. 297/XCVI/723)¹, tarifa, izdana pod številko 7577 z dne 5. XII. 1931. (»Službene novine« z dne 18. XII. 1931., št. 297/XCVI/724)², in odlok številka 6906 z dne 24. XII. 1932. o izpremembi in dopolnitvi te tarife (»Službene novine« z dne 30. XII. 1932., št. 304/CXIV/800)³, dalje čl. 7. pravilnika o izdelovanju in prometu z izdelki iz zlata, srebra in platine, pripravljenimi za izvoz (»Službene novine« z dne 19. X. 1932., št. 242/XCII/645)⁴, kakor tudi zadnji stavek točke 8. dodatka II. k uredbi o uporabi zakona o kontroliranju izdelkov iz zlata, srebra in platine (»Službene novine« z dne 14. VI. 1933., št. 131/XXXVII/378)⁵.

V Beogradu, dne 11. novembra 1933., štev. 5661/1933

Minister
za trgovino in industrijo
dr. N. Šumenković s. r.

¹ »Službeni list« št. 182/15 iz l. 1932.

² »Službeni list« št. 197/16 iz l. 1932.

³ »Službeni list« št. 12/2 iz l. 1933.

⁴ »Službeni list« št. 742/94 iz l. 1932.

⁵ »Službeni list« št. 13/2 iz l. 1934.

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani

so izšle naslednje knjige:

Zakoni in uredbe:

1. zv.: Zakon o nelojalni konkurenci, broš. Din 6'—.
2. zv.: Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov v resortu ministrstva za promet, broš. Din 8'—.
3. zv.: Zakon o javnih beležnikih (notarjih), broš. Din 12'—.
4. zv.: Zakon o glavni kontroli, broš. Din 10'—.
5. zv.: Zakon o občnem upravnem postopku in zakon o banski upravi, broš. Din 20'—, vez. Din 25'—. Razprodano.
6. zv.: Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah javnih notarjev. — Pravilnik za izvršitev zakona o javnih notarjih. — Zakon o izpremembi in dopolnitvi § 244. zakona o javnih notarjih. — Uredba o številu in sedežih javnih notarjev, broš. Din 18'—, vez. Din 25'—.
7. zv.: Zakon o uradnikih, broš. Din 18'—.
8. zv.: Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarjev za izredne preglede, broš. Din 12'—.
9. zv.: Zakon o državnem prometnem osebju, broš. Din 14'—.
10. zv.: Pravilnik za voditeve zemljiških knjig, broš. Din 14'—.
11. zv.: A. Ustava kraljevine Jugoslavije. — B. Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, broš. Din 8'—.
12. zv.: Zakon o volilnih imenikih. — Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino, broš. Din 8'—. Razprodano.
13. zv.: Zakon o društvih, shodih in posvetih, broš. Din 6'—.
14. zv.: Uredba o lekarnarski zbornici, broš. Din 8'—.
15. zv.: Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev, naredba, popravki, poplajenja, pojasnilo, objava ter obrzci volilnih zapisnikov in pooblastila k zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Zakon o volitvi senatorjev, broš. Din 8'—.
16. zv.: Zakon o obrtih. Razprodano. Novo izdajo gl. zv. 33.
17. zv.: Zakon o poslovnem redu v narodni skupščini. — Zakon o poslovnem redu v senatu, broš. Din 15'—. Razprodano.
18. zv.: Zakon o meščanskih šolah, broš. Din 5'—.
19. zv.: Zakon o lovu, broš. Din 7'—.
20. zv.: Zakon o zadrugah državnih uslužbencev, broš. Din 5'—.
21. zv.: Uredba o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbencev, broš. Din 7'—.
22. zv.: Obča univerzitetna uredba, broš. Din 15'—.
23. zv.: Uredba o draginjskih dokladah državnih uslužbencev. — Uredba o draginjskih dokladah državnih upokoencev, broš. Din 6'—.
24. zv.: Gradbeni zakon, broš. Din 8'—. Razprodano.
25. zv.: Zakon o taksah, broš. Din 45'—. Razprodano.

00000176880

avilnik, broš. Din 30'—, vez.

niku in Sodni poslovnik za
, z obrazci, broš. Din 30'—,

1 8'—, vez. Din 15'—.

izvod Din 18'—, vezan izvod

30. zv.: Učbenik zakona o državnem računovodstvu, broširan
Din 8'—.
31. zv.: Uredba o spojitvi občin v Dravski banovini. — Uredba
o sestavi in o poslovanju volilnih
odborov in o glasovalnem postopku pri volitvah občinskih
odborov v Dravski banovini, broš. Din 10'—.
32. zv.: Gasilstvo in požarna obramba, broš. Din 24'—, vez. 32'—.
33. zv.: Zakon o obrtih. Druga, popolnoma pregledana, s pri-
pombami in stvarnim kazalom opremljena izdaja, broširana
Din 40'—, vezana Din 48'—.
34. zv.: Državni svet in Upravna sodišča, broš. Din 16'—, vez.
Din 24'—.
35. zv.: Zakon o kontroliranju čistine izdelkov iz zlata, srebra
in platine z izvršilno uredbo in žigovinsko tarifo, broš.
Din 16'—.

Sledijo nadaljnji zvezki.

TISKARNA MERKUR

Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23

izvršuje vse tiskovine, tiska knjige in časopise, med drugim

SLUŽBENI LIST

kraljevske banske uprave Dravske banovine

izhaja dvakrat na teden ter stane mes. Din 16'—, četrt-
letno Din 48'—, polletno Din 96'—, celoletno Din 192'—

TRGOVSKI LIST

strokovno glasilo za trgovino, obrt in industrijo. Izhaja trikrat
na teden ter velja celoletno Din 180'—, mesečno Din 15'—

ez.
za
—,
od
an
ba
ih
kih
—,
ri-
na
ez.
ora
oš.

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani

so izšle naslednje

Leposlovne knjige:

- Conan Doyle - Mulaček: Pozna osveta. Detektivski roman broš. Din 25'—, vez. Din 30'—
- Kreff: V oklopnjaku okoli sveta. V dveh delih; vsak del broš. Din 20'—, vez. Din 26'—
oba dela skupaj broš. Din 40'—, vez. Din 46'—
- Ouida: Kneginja Zurova. Roman, broš. Din 30'—, vez. Din 35'—
- Ouida: Farnmor. Roman, broš. Din 28'—, vez. Din 35'—
- P. Ripson: Marsove skrivnosti. Roman, broš. Din 28'—, vez. Din 35'—
- Claude Anet: Arijana. Roman, broš. Din 24'—, vez. Din 32'—
- Clara Viebig: Babja vas. Roman, vez. Din 32'—
- Al Jennings: Pesnik in bandit. Roman, vez. Din 35'—
- J. Špicar: Martin Napuhek. Pravljična igra za mladino v petih slikah broš. Din 10'—
- Radivoj Rehar: Popotovanje po zvezdi Večernici, broš. Din 12'—
- Radivoj Rehar: Pesmi o kraljeviču Marku, kart. Din 36'—
- Marija Hötzel - Lehrmann: Punčke živé, mladinska igra, pripravna za Miklavževo in božično darilo, broš. Din 8'—

Razno:

- Andrej Gabršček: Goriški Slovenci vez. Din 120'—
- Dr. I. Matko: Perkusija in avskultacija vez. Din 150'—
- Pravila naših delniških družb broš. Din 15'—
- Pomen trgovinskega registra broš. Din 4'—
- Dnevnik za babice broš. Din 4'—
- Porodni izkazi broš. Din 1'—

Razne tiskovine po obrtnem zakonu.

Ob naročilu je poslati denar naprej in za odpravo in poštnino še po 1 Din za izvod.

